

Rolnictwo w województwie opolskim w 2019 r.

Opole 2020

Agriculture in Opolskie Voivodship in 2019

Rolnictwo w województwie opolskim w 2019 r.

Agriculture in Opolskie Voivodship in 2019

Urząd Statystyczny w Opolu Statistical Office in Opole

Opole 2020

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Opolu, Opolski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Opole, Opolski Centre for Regional Surveys

Zespół autorski

Editorial team

Małgorzata Kania, Sylwia Lew, Maria Mołodowicz, Joanna Sobiech

Kierujący

Supervisor

Janina Kuźmicka

Tłumaczenie

Translation

Elwira Kunicka

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Jolanta Bardoń

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Opolu przekazuje Państwu kolejną edycję publikacji „Rolnictwo w województwie opolskim”. Celem niniejszego opracowania jest zaprezentowanie stanu rolnictwa, przedstawienie informacji o wynikach produkcji roślinnej i zwierzęcej, jak też o warunkach produkcyjno-ekonomicznych i zużyciu środków produkcji.

Publikacja zawiera bogaty zestaw informacji m.in. z zakresu użytkowania gruntów, produkcji głównych ziemiopłodów rolnych, upraw pastewnych, warzyw i owoców, a także pogłowia zwierząt gospodarskich oraz cen i skupu produktów rolnych. Opracowanie składa się z syntezy, komentarza analitycznego, a także uwag metodologicznych.

Opracowanie wzbogacają liczne elementy graficzne, w postaci wykresów i map, przedstawiające wybrane zjawiska w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju oraz w odniesieniu do innych województw.

Uzupełnienie publikacji, a zarazem jej integralną część stanowią tablice statystyczne opracowane w programie MS Excel dostępne na stronie internetowej Urzędu <http://opole.stat.gov.pl>.

Wyrażam nadzieję, że niniejsza publikacja stanie się źródłem wiedzy o stanie rolnictwa w województwie opolskim, umożliwi obserwację kierunków zachodzących zmian oraz zainspiruje do dalszej wnikliwej analizy tej problematyki.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Opolu

Janina Kuźmicka

Opole, czerwiec 2020 r.

Preface

The Statistical Office in Opole is pleased to present the subsequent edition of the publication „Agriculture in Opolskie Voivodship”. The aim of this study is to present the condition of agriculture, provide information on the results of crop and animal production as well as on production and economic conditions and use of the means of production.

The publication contains a comprehensive set of information, including but not limited to land use, production of main agricultural crops, feed plants, vegetables and fruit as well as the number of livestock, prices and procurement of agricultural products. The study consists of executive summary, analytical commentary as well as methodological notes.

The study is enriched with numerous graphic illustrations, in the form of charts and maps, presenting selected phenomena in relation to average values for the country and in relation to other voivodships.

The statistical tables developed in the MS Excel programme, available on the Office’s website at <http://opole.stat.gov.pl>, constitute the complement to the publication being at the same time its integral part.

I hope that the publication will become a source of knowledge about the condition of agriculture in Opolskie voivodship, will allow to observe the directions of changes taking place and will inspire to further, thorough analysis of these issues.

Director
Of the Statistical Office in Opole

Janina Kuźmicka

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
Preface	4
Objaśnienia znaków umownych. Skróty	9
Symbols. Abbreviations	
Synteza	10
Executive summary	11
Użytkowanie gruntów	12
Land use	
Powierzchnia, plony i zbiory roślin uprawnych	15
Sown area, yields and production of crop plants	
Uprawy pastewne	30
Feed plants	
Produkcja ogrodnicza	35
Horticultural output	
Zwierzęta gospodarskie	39
Livestock	
Skup i ceny wybranych produktów rolnych	46
Procurement and prices of selected agricultural products	
Wartość produkcji rolniczej	52
Value of agricultural output	
Uwagi metodologiczne	54
Methodological notes	59

W wersji angielskiej: przedmowa, spis treści, synteza, uwagi metodologiczne, tablice i wykresy
English version: preface, contents, executive summary, methodological notes, tables and charts

Spis tablic

List of tables

	Str. Page
Tablica 1. Średnioroczne ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym w 2019 r.	14
Table 1. Average annual prices arable land in private turnover in 2019	
Tablica 2. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory zbóż	19
Table 2. Sown area, yields and production of cereals	
Tablica 3. Plony zbóż	21
Table 3. Yields of cereals	
Tablica 4. Struktura zbiorów zbóż	23
Table 4. Structure of production of cereals	
Tablica 5. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory ziemniaków	24
Table 5. Crop area, yields and production of potatoes	
Tablica 6. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory buraków cukrowych	26
Table 6. Crop area, yields and production of sugar beets	
Tablica 7. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory roślin oleistych	27
Table 7. Crop area, yields and production of oleaginous plants	
Tablica 8. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory rzepaku i rzepiku	28
Table 8. Crop area, yields and production of rape and turnip rape	
Tablica 9. Powierzchnia paszowa	30
Table 9. Area of feed plants	
Tablica 10. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory łąk oraz pastwisk trwałych	31
Table 10. Crop area, yields and production of permanent meadows and pastures	
Tablica 11. Struktura zbiorów z łąk trwałych w 2019 r.	32
Table 11. Structure of production of permanent meadows in 2019	
Tablica 12. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory kukurydzy na zielonkę	33
Table 12. Crop area, yields and production of maize for green fodder	
Tablica 13. Struktura zbiorów warzyw gruntowych	36
Table 13. Structure of production of ground vegetables	
Tablica 14. Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach	38
Table 14. Structure of production of berry fruit in orchards	
Tablica 15. Pogłowie podstawowych gatunków zwierząt gospodarskich	39
Table 15. Livestock of basic species	
Tablica 16. Pogłowie drobiu według gatunków	44
Table 16. Poultry stocks by species	
Tablica 17. Przeciętne ceny roczne podstawowych produktów roślinnych w skupie i na targowiskach w 2019 r.	47
Table 17. Average annual procurement and marketplace prices of basic crops in 2019	
Tablica 18. Przeciętne ceny roczne podstawowych produktów zwierzęcych w skupie	50
Table 18. Average annual procurement prices of basic animal products	

Spis wykresów

List of charts

	Str. Page
Wykres 1. Udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych w 2019 r.	12
Chart 1. Share of agricultural land in total area of land in agricultural holdings in 2019	
Wykres 2. Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2019 r.	13
Chart 2. Structure of land use in agricultural holdings in 2019	
Wykres 3. Struktura gospodarstw rolnych posiadających użytki rolne i powierzchni użytków rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w 2019 r.	14
Chart 3. Structure of agricultural holdings having agricultural land and of agricultural land area by area groups of agricultural land in 2019	
Wykres 4. Wiosenna ocena stanu upraw w stopniach kwalifikacyjnych	16
Chart 4. Spring evaluation of the cultivation condition in qualification degrees	
Wykres 5. Zużycie nawozów mineralnych oraz wapniowych (w przeliczeniu na czysty składnik) na 1 ha użytków rolnych	17
Chart 5. Consumption of mineral and lime fertilizers (in terms of pure ingredient) per 1 ha of agricultural land	
Wykres 6. Udział powierzchni zasiewów w ogólnej powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych w 2019 r.	18
Chart 6. Share of sown area in total area of land in agricultural holdings in 2019	
Wykres 7. Struktura powierzchni zasiewów w 2019 r.	19
Chart 7. Structure of sown area in 2019	
Wykres 8. Struktura zbiorów i plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2019 r.	21
Chart 8. Structure of production and yields of basic cereals with cereal mixed in 2019	
Wykres 9. Plony z łąk trwałych według pokosów	32
Chart 9. Yields from permanent meadows by crops	
Wykres 10. Struktura powierzchni zasiewów upraw pastewnych	33
Chart 10. Structure of sown area of feed plants	
Wykres 11. Struktura powierzchni uprawy warzyw gruntowych w 2019 r.	35
Chart 11. Structure of crop area of ground vegetables in 2019	
Wykres 12. Plony warzyw gruntowych w 2019 r.	37
Chart 12. Yields of ground vegetables in 2019	
Wykres 13. Struktura zbiorów owoców z drzew w sadach w 2019 r.	37
Chart 13. Structure of production of tree fruit in orchards in 2019	
Wykres 14. Pogłowie bydła	40
Chart 14. Cattle livestock	
Wykres 15. Struktura pogłowia bydła w 2019 r.	40
Chart 15. Structure of cattle livestock in 2019	
Wykres 16. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w 2019 r.	41
Chart 16. Cattle per 100 ha of agricultural land in 2019	
Wykres 17. Pogłowie trzody chlewnej	42
Chart 17. Pigs livestock	
Wykres 18. Struktura pogłowia trzody chlewnej w 2019 r.	43
Chart 18. Structure of pigs livestock in 2019	

	Str. Page
Wykres 19. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych w 2019 r.	43
Chart 19. Pigs per 100 ha of agricultural land in 2019	
Wykres 20. Ceny skupu wybranych zbóż	48
Chart 20. Procurement prices of selected cereals	
Wykres 21. Skup wybranych produktów roślinnych	49
Chart 21. Procurement of selected crop products	
Wykres 22. Struktura skupu żywca rzeźnego w 2019 r.	51
Chart 22. Structure of procurement of animals for slaughter in 2019	
Wykres 23. Struktura produkcji rolniczej w 2018 r. (ceny stałe)	52
Chart 23. Structure of agricultural output in 2018 (constant prices)	
Wykres 24. Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2018 r. (ceny stałe)	53
Chart 24. Structure of market agricultural output in 2018 (constant prices)	

Spis map

List of maps

	Str. Page
Mapa 1. Zbiory i plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2019 r.	22
Map 1. Production and yields of basic cereals with cereal mixed in 2019	
Mapa 2. Zbiory i plony kukurydzy na ziarno w 2019 r.	24
Map 2. Production and yields of maize for grain in 2019	
Mapa 3. Zbiory i plony ziemniaków w 2019 r.	25
Map 3. Production and yields of potatoes in 2019	
Mapa 4. Zbiory i plony buraków cukrowych w 2019 r.	27
Map 4. Production and yields of sugar beets in 2019	
Mapa 5. Zbiory i plony rzepaku i rzepiku w 2019 r.	29
Map 5. Production and yields of rape and turnip rape in 2019	
Mapa 6. Zbiory i plony kukurydzy na zielonkę w 2019 r.	34
Map 6. Production and yields of maize for green fodder in 2019	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol		Opis Description
Kreska	(-)	zjawisko nie wystąpiło. magnitude zero.
Zero	(0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; magnitude not zero, but less than 0.5 of unit;
	(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. magnitude not zero, but less than 0.05 of unit.
Kropka	(.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. data not available or not reliable.
Znak	x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. not applicable.
"W tym" "Of which"		oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. indicates that not all elements of the sum are given.
Comma	(,)	used in figures represents the decimal point.

Skróty

Abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning	Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc	cd. cont.	ciąg dalszy continued
mln	milion	dok. cont.	dokończenie continued
zł PLN	złoty Polish zloty	itp. etc.	i tym podobne and the like
szt. pcs	sztuka pieces	m. in. i.a.	między innymi among others
kg	kilogram kilogram	np. e.g.	na przykład for example
dt	decytona deciton	poz.	pozycja
t	tona tonne	p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
m ²	metr kwadratowy square metre	tj. i.e.	to jest that is
ha	hektar hectare	tzw.	tak zwany
l	litr litre	UR	użytki rolne
r.	rok	Dz. U.	Dziennik Ustaw Journal of Laws

Synteza

Analiza wyników produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz stanu i warunków produkcyjno-ekonomicznych rolnictwa w województwie opolskim w 2019 r. wykazała, że:

- ogólna powierzchnia gruntów w gospodarstwach rolnych wyniosła 545,2 tys. ha, z czego 77,9% było w posiadaniu gospodarstw indywidualnych;
- powierzchnia użytków rolnych stanowiła 94,9% ogólnej powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych i pod tym względem województwo opolskie uplasowało się na 3 miejscu w kraju;
- w ogólnej powierzchni użytków rolnych 99,7% znajdowało się w dobrej kulturze rolnej;
- powierzchnia zasiewów zwiększyła się w skali roku, największy udział w powierzchni zasiewów miały zboża i ich areal zwiększył się w stosunku do poprzedniego roku;
- prawie wszystkie gatunki zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi (za wyjątkiem pszenicy i żyta) plonowały niżej niż w 2018 r.;
- plony ziemniaków były niższe niż przed rokiem, pod względem wysokości plonów ziemniaków województwo opolskie uplasowało się na 2 miejscu w kraju;
- zmniejszyła się powierzchnia oraz produkcja większości warzyw gruntowych w porównaniu z 2018 r., największy spadek zarówno powierzchni jak i zbiorów odnotowano dla cebuli;
- zarówno zbiory owoców z drzew jak i owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych były niższe niż przed rokiem;
- zmniejszyła się (wg stanu w grudniu) liczebność owiec, trzody chlewnej oraz bydła, natomiast wzrosła liczebność pogłowa drobiu;
- zmniejszyła się obsada bydła oraz trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych;
- wzrósł udział młodego bydła w wieku 1–2 lat oraz cieląt w wieku poniżej 1 roku, zmniejszył się natomiast udział krów oraz pozostałego bydła w wieku 2 lat i więcej;
- zwiększył się udział trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na chów i ubój, zmniejszył się udział prosiąt i warchlaków;
- wzrosły ceny skupu m.in. pszenicy, owsa i mieszanek zbożowych oraz ziemniaków jadalnych, jak również żywca rzeźnego wieprzowego oraz mleka krowiego, mniej płacono w skupie za żyto, jęczmień, żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) oraz drób w ujęciu rocznym;
- w obrocie targowiskowym w relacji do 2018 r. wzrosła cena pszenicy, jęczmienia, owsa i mieszanek zbożowych oraz ziemniaków.

Executive summary

Analysis of the results of crop and animal production, the condition of agriculture as well as its production and economic conditions in Opolskie voivodship in 2019 has shown that:

- total area of land in agricultural holdings amounted to 545.2 thousand ha, of which 77.9 % was owned by private farms;
- area of agricultural land represented 94.9 % of the total area of land in agricultural holdings and, in this respect, Opolskie voivodship ranked 3rd in the country;
- 99,7 % of the total area of agricultural land was in good agricultural condition;
- sown area increased on a yearly basis, cereals had the largest share in the sown area and their acreage increased compared to the previous year;
- almost all kinds of basic cereals with cereal mixed (except wheat and rye) yielded lower than in 2018;
- potato yields were lower than the year before, in terms of the amount of potato yields, Opolskie voivodship ranked 2nd in the country;
- area and production of most field vegetables decreased compared to 2018 and the largest decline was recorded for onions in both the area and production;
- both tree fruit production and production from fruit bushes and berry plantations were lower than the year before;
- number of sheep, pigs and cattle (as of December) decreased while the number of poultry increased;
- per 100 ha of agricultural land, the number of cattle and pigs decreased;
- share of bovines aged between 1 and 2 years and of calves less than 1 year old increased, while the share of cows and other cattle aged 2 years and over decreased;
- share of pigs of 50 kg and more for breeding and for slaughter increased while the share of piglets up to 20 kg and piglets between 20 and 50 kg decreased;
- procurement prices increased, on an annual basis, inter alia, of wheat, oats and cereal mixed as well as of edible potatoes, pigs for slaughter and cow's milk, less was paid in procurement for rye, barley, cattle (excluding calves) and poultry for slaughter;
- in the marketplace trading, the price of wheat, barley, oats, cereal mixed and potatoes increased in relation to 2018.

Użytkowanie gruntów

Land use

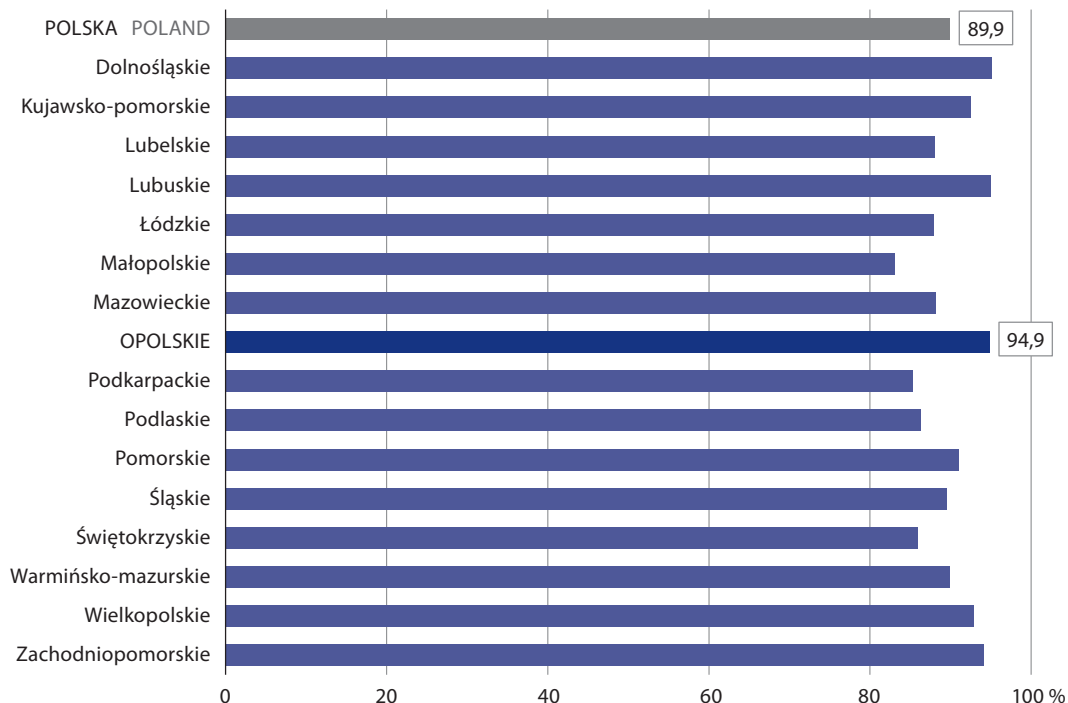
Ogólna powierzchnia gruntów w gospodarstwach rolnych województwa opolskiego w 2019 r. według siedziby użytkownika wyniosła 545,2 tys. ha. W porównaniu z 2018 r. zwiększyła się o 21,0 tys. ha, tj. o 4,0%, a w stosunku do 2015 r. o 24,9 tys. ha, tj. o 4,8%. W kraju powierzchnia gruntów w gospodarstwach rolnych zmniejszyła się o 0,4% w porównaniu z ub. rokiem, a w odniesieniu do 2015 r. wzrosła o 0,3%. Gospodarstwa indywidualne posiadały w użytkowaniu 424,6 tys. ha, tj. 77,9% (w kraju – 92,6%) ogólnej powierzchni gruntów.

Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w 2019 r. ukształtowała się na poziomie 517,2 tys. ha i stanowiła 94,9% (w kraju – 89,9%) ogólnej powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych. Pod tym względem województwo opolskie uplasowało się na 3 miejscu w kraju.

W strukturze użytków rolnych największą część stanowiły użytki w dobrej kulturze rolnej, których powierzchnia wyniosła 515,6 tys. ha (tj. 99,7% ogólnej powierzchni użytków rolnych). Pozostałe użytki rolne, tj. niebędące w dobrej kulturze rolnej zajmowały 1,6 tys. ha (0,3%).

Wykres 1. Udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych w 2019 r. stan w czerwcu

Chart 1. Share of agricultural land in total area of land in agricultural holdings in 2019 as of June

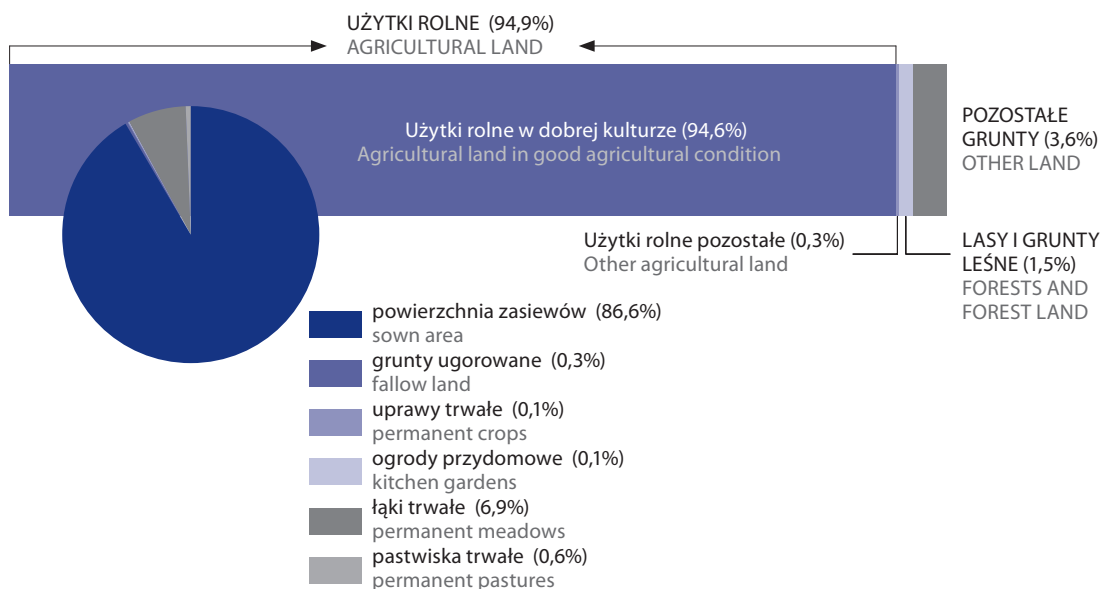
Grunty pod zasiewami w gospodarstwach rolnych zajmowały 472,3 tys. ha i stanowiły 91,6% powierzchni użytków w dobrej kulturze i 91,3% użytków rolnych ogółem. Powierzchnia gruntów ugorowanych (1,7 tys. ha) stanowiła po 0,3% zarówno powierzchni użytków w dobrej kulturze jak i użytków rolnych ogółem. Powierzchnia pod zasiewami zwiększyła się zarówno w odniesieniu do 2018 r., jak i 2015 r., tj. odpowiednio: o 27,1 tys. ha (o 6,1%) oraz o 22,6 tys. ha (o 5,0%). Wzrost odnotowano również w przypadku gruntów ugorowanych, których areał w porównaniu z 2018 r. zwiększył się o 0,5 tys. ha (o 38,6%), a w stosunku do 2015 r. o 0,4 tys. ha (o 31,9%).

Powierzchnia upraw trwałych utrzymywanych zgodnie z normami w gospodarstwach rolnych wyniosła 0,6 tys. ha, co stanowiło 0,1% użytków rolnych w dobrej kulturze oraz użytków rolnych ogółem. W porównaniu z 2018 r. powierzchnia upraw trwałych zwiększyła się o 0,2 tys. ha, tj. o 55,4%, a w stosunku do 2015 r. zmniejszyła się o 1,2 tys. ha, tj. o 65,1%.

Trwałe użytki zielone zajmowały 40,7 tys. ha, tj. 7,9% użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych ogółem. Powierzchnia trwałych użytków zielonych zwiększyła się o 3,3 tys. ha, tj. o 8,8% w stosunku do 2018 r. i o 0,1 tys. ha, tj. o 0,4% w porównaniu z 2015 r.

Wykres 2. Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2019 r. stan w czerwcu

Chart 2. Structure of land use in agricultural holdings in 2019 as of June

Lasy i grunty leśne należące do gospodarstw rolnych położone były na 8,3 tys. ha zajmujących 1,5% powierzchni ogólnej gospodarstw rolnych województwa opolskiego. Powierzchnia lasów i gruntów leśnych zmniejszyła się o 5,4 tys. ha, tj. o 39,7% w stosunku do 2018 r. i o 0,9 tys. ha, tj. o 9,9% w odniesieniu do 2015 r.

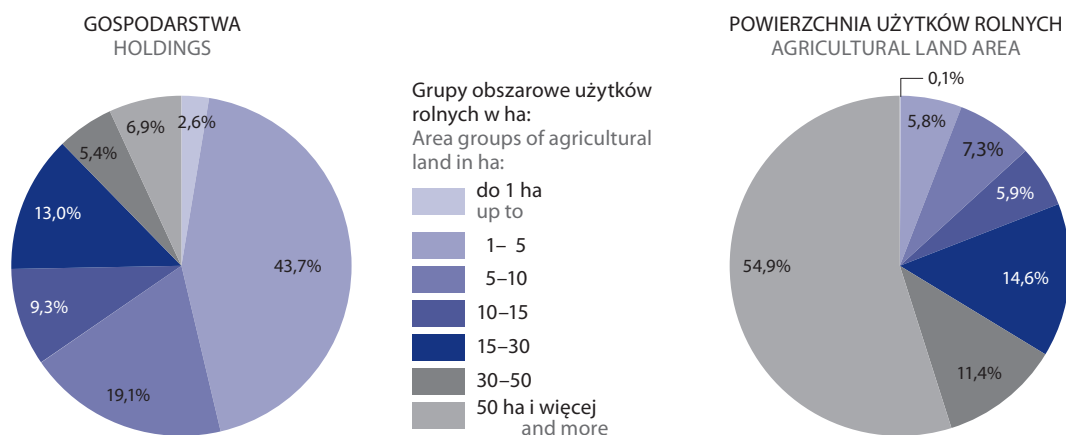
W strukturze użytkowania gruntów 3,6% (19,7 tys. ha) stanowiły pozostałe grunty, tj. powierzchnia pod zabudowaniami, podwórzami, placami, parkami itp. W porównaniu z 2018 r. powierzchnia pozostałych gruntów zmniejszyła się o 2,3 tys. ha, tj. o 10,3%, a w stosunku do 2015 r. odnotowano wzrost o 5,2 tys. ha, tj. o 35,6%.

W 2019 r. liczba gospodarstw rolnych posiadających użytki rolne wyniosła 26,9 tys. Gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych było 26,2 tys., w tym 24,2 tys. posiadających powierzchnię zasiewów. Liczba gospodarstw indywidualnych posiadających użytki rolne wyniosła 26,7 tys., w tym posiadających powyżej 1 ha użytków rolnych – 26,0 tys., tj. 97,4% indywidualnych gospodarstw rolnych.

Średnia powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa rolnego wyniosła 19,25 ha (w kraju – 10,45 ha), przy czym w grupie gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha wyniosła 19,73 ha (w kraju – 10,62 ha), a poniżej 1 ha wyniosła 0,88 ha (w kraju – 0,73 ha).

Wykres 3. Struktura gospodarstw rolnych posiadających użytki rolne i powierzchni użytków rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w 2019 r. stan w czerwcu

Chart 3. Structure of agricultural holdings having agricultural land and of agricultural land area by area groups of agricultural land in 2019 as of June

W 2019 r. zanotowano wzrost średnich cen gruntów ornych w obrocie prywatnym. Średnia cena kupna–sprzedaży gruntów w województwie opolskim wynosiła 48280 zł za 1 ha i była wyższa o 0,3% w porównaniu z rokiem poprzednim i o 2,0% w stosunku do 2015 r. W kraju za 1 ha gruntów ornych w 2019 r. płacono średnio 47233 zł, tj. o 6,4% więcej niż przed rokiem i o 22,4% w odniesieniu do 2015 r.

Tablica 1. Średnioroczne ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym w 2019 r.

Table 1. Average annual prices arable land in private turnover in 2019

Wyszczególnienie Specification a – województwo voivodship b – kraj country	Grunty orne Arable land				
	ogółem total	dobrze (klasa I, II, IIIa) fertile land (class I, II, IIIa)	średnie (klasa IIIb, IV) medium fertile land (class IIIb, IV)	słabe (klasa V, VI) barren land (class V, VI)	
W złotych za 1 ha In PLN per 1 ha					
Cena gruntu ornego Price of arable land	a	48280	66938	44578	32608
	b	47233	58256	48703	34625
2018=100					
Cena gruntu ornego Price of arable land	a	100,3	98,0	99,8	106,3
	b	106,4	105,0	106,8	109,4
2015=100					
Cena gruntu ornego Price of arable land	a	102,0	100,9	102,6	113,9
	b	122,4	112,1	124,4	128,4

Biorąc pod uwagę zróżnicowanie terytorialne w 2019 r. ceny wyższe od uzyskiwanych w województwie opolskim zanotowano w województwach: wielkopolskim (62435 zł za 1 ha gruntów ornych) oraz kujawsko-pomorskim (56048 zł za 1 ha gruntów ornych).

Średnia cena kupna–sprzedaży łąk w województwie opolskim w 2019 r. wynosiła 26647 zł za 1 ha i w porównaniu z rokiem poprzednim była o 6,7% wyższa, a w stosunku do 2015 r. o 9,2% niższa. W kraju za 1 ha łąki w 2019 r. płacono 28921 zł, tj. więcej o 4,3% niż przed rokiem i o 17,6% w porównaniu z 2015 r.

Powierzchnia, plony i zbiory roślin uprawnych

Sown area, yields and production of crop plants

Warunki agrometeorologiczne oraz nawożenie mineralne w okresie wegetacji 2018/19

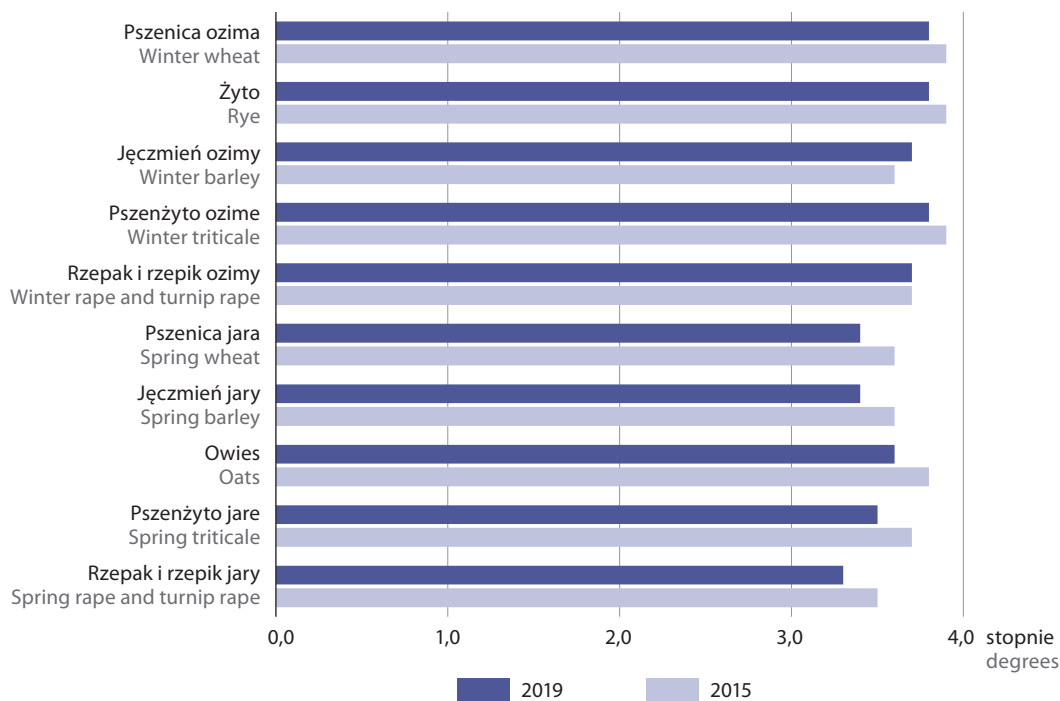
Agrometeorological conditions and mineral fertilization during growing season 2018/19

Ciepła i słoneczna pogoda we wrześniu stwarzała dobre warunki dla zbioru upraw, ale niekorzystnie wpłynęła na stan uwilgotnienia gleby. Niedobór opadów deszczu powodował utrudnienia w wykonywaniu prac polowych, a przede wszystkim orkę przedsięwziętych i siewów ozimin. Stwarzał także niekorzystne warunki dla kiełkowania ziarna i wschodów roślin ozimych. We wrześniu zakończono siewy rzepaku i rzepiku ozimego oraz jęczmienia. Rozpoczęto siewy pszenicy ozimej. W pierwszej połowie września przystąpiono do zbioru buraków cukrowych. W ciągu miesiąca kontynuowano rozpoczęte w sierpniu wykopki ziemniaków. Przeprowadzono zbiór kukurydzy na zielonkę, a w drugiej połowie września rozpoczęto zbiór kukurydzy na ziarno. W październiku nadal obserwowano przesuszenie gleby. Występujące w drugiej połowie października opady deszczu poprawiły stan uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby i miały korzystny wpływ na siew ozimin, procesy kiełkowania ziarna i wschody roślin. Do końca października zakończono rozpoczęte we wrześniu siewy żyta i pszenżyta. Oziminy wysiane we wrześniu zaczęły się krzewić. Zakończono wykopki ziemniaków i okopowych pastewnych. Prowadzono nadal zbiór buraków cukrowych. W listopadzie pogoda była zmienna. Wystąpiły niewielkie opady nie mające wpływu na stan uwilgotnienia gleb. Z powodu niedostatecznego uwilgotnienia gleby wykonywanie orki przedzimowych było utrudnione. W konsekwencji takich warunków wiele pól było niewyrównanych, rośliny znajdowały się w różnych fazach rozwojowych ponieważ wschody roślin ze względu na suszę były mocno rozciągnięte w czasie. Oziminy wysiane w optymalnych terminach agrotechnicznych krzewiły się. Przymrozki, które wystąpiły w drugiej połowie listopada miały bardzo duży wpływ na przygotowanie roślin do zimy, które zagęściły soki komórkowe i zwiększyły swoją mrozoodporność. Rośliny weszły w stan zimowego spoczynku dobrze wyrosnięte i rozkrzewione. Przebieg pogody w miesiącach zimowych nie stwarzał na ogół większego zagrożenia dla zimujących roślin, pomimo występujących okresowo w grudniu i styczniu spadków temperatury powietrza. Pogoda w grudniu nie stwarzała większych zagrożeń dla zimujących roślin. Występujące okresowo, krótkotrwałe i lokalnie spadki temperatury nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleb. Temperatura gruntu na głębokości węzła krzewienia, mimo braku pokrywy śnieżnej, utrzymywała się powyżej wartości krytycznych dla roślin. Dobowe wahania temperatury powodowały procesy zamrażania i rozmrażania wierzchniej warstwy gleby niekorzystnie wpływając na system korzeniowy roślin, wysuszające wiatry przyczyniły się do wysmalania nie przykrytych śniegiem roślin. W styczniu panowały zróżnicowane warunki agrometeorologiczne. Notowane głównie w pierwszej i drugiej dekadzie miesiąca spadki temperatury powietrza nie stwarzały zagrożenia dla zimujących roślin. Notowane pod koniec stycznia opady deszczu i deszczu ze śniegiem powodowały lokalnie powstawanie na polach zastoisk wody, które podczas nocnych spadków temperatury tworzyły krótkotrwałą skorupę lodową. Występujące miejscami silne, wysuszające wiatry, przy ujemnej temperaturze powietrza powodowały wysmalanie odkrytych roślin przy braku pokrywy śnieżnej. Przebieg pogody w lutym był zróżnicowany, ale nie stwarzał zagrożenia dla zimujących roślin. W pierwszej połowie miesiąca dość wysoka temperatura powietrza zakłócała zimowy spoczynek roślin, jednak nie wpłynęła na osłabienie oraz zmniejszenie ich zimotrwałości i mrozoodporności. Pogoda w marcu sprzyjała obsychaniu pól i ogrzewaniu gleby, a także wegetacji ozimin i trwałych użytków zielonych, w związku z tym nawożenie nawozami mineralnymi zastosowano wcześniej niż w roku ubiegłym. Uwilgotnienie wierzchniej warstwy gleby na początku okresu wegetacyjnego zabezpieczało potrzeby wodne roślin. W kwietniu warunki agrometeorologiczne były zróżnicowane, ale od trzeciej dekady na ogół korzystne dla wschodów, wegetacji i rozwoju roślin, chociaż lokalnie odnotowano nadmierne przesuszenie wierzchniej warstwy gleb. Chłodne dni pierwszej dekady maja połączone ze znacznym niedoborem opadów deszczu, wpłynęły niekorzystnie na tempo wzrostu i rozwoju roślin. Wzrost zbóż ozimych i jarych w okresie ich największego zapotrzebowania

na wodę przebiegał w warunkach niedostatecznego uwilgotnienia gleby. Notowane w trzeciej dekadzie maja opady deszczu, miejscami obfite i ulewne, poprawiły stan uwilgotnienia gleby. Ciepłe dni na początku czerwca sprzyjały wzrostowi i rozwojowi roślin. W drugiej i trzeciej dekadzie czerwca notowano wyjątkowo wysokie temperatury powietrza, znacznie przekraczające normy wieloletnie, przy jednocześnie bardzo niskich w tym okresie opadach atmosferycznych. W wyniku niedoboru opadów wystąpiło znaczne przesuszenie wierzchniej warstwy gruntu. Stan wielu upraw (szczególnie zbóż jarych), zwłaszcza na glebach słabszych, uległ w czerwcu pogorszeniu. Rozpoczęte w czerwcu dojrzewanie zbóż ozimych i jarych, w lipcu przebiegało także w warunkach znacznego przesuszenia gleby. Na terenach gdzie wystąpił duży niedobór opadów obserwowano słabe wyrośnięcie upraw zbóż jarych, słabe wykłoszenie oraz niedostateczne wykształcenie i wypełnienie kłosów. W trzeciej dekadzie czerwca rozpoczęto żniwa jęczmienia ozimego oraz żyta.

Wykres 4. Wiosenna ocena stanu upraw w stopniach kwalifikacyjnych
Chart 4. Spring evaluation of the cultivation condition in qualification degrees

W lipcu przystąpiono do koszenia rzepaku i rzepiku, a następnie poszczególnych zbóż. Prace żniwne powszechnie prowadzono w trzeciej dekadzie lipca i pierwszej dekadzie sierpnia. Ciepła, słoneczna pogoda w sierpniu sprzyjała prowadzeniu prac żniwnych. Zakończono zbiór rzepaku i rzepiku, a także żniwa zbóż ozimych i jarych. Na polach prowadzono zabiegi późniowe, wykonywano podorywki oraz orki przedzimowe, wysiewano poplony ścierniskowe. Rozpoczęto wykopki ziemniaków. Ciepła pogoda we wrześniu stwarzała na ogół dobre warunki dla przeprowadzania zbioru upraw, a notowane w ciągu miesiąca opady deszczu poprawiły stan uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby. We wrześniu zakończono rozpoczęte w sierpniu siewy rzepaku ozimego oraz jęczmienia, a na ukończeniu były siewy żyta i pszenżyta. Rozpoczęto siewy pszenicy ozimej. Zebrano również poplony ścierniskowe. Wykopki ziemniaków były na ukończeniu, rozpoczęto również zbiór buraków cukrowych. Warunki agrometeorologiczne w październiku były zróżnicowane. Pogoda sprzyjała zbiorom upraw, ale niekorzystnie wpływała na stan uwilgotnienia gleby. Występujące pod koniec października chłodniejsze dni sprzyjały hartowaniu się roślin. Do końca października zakończono siewy żyta i pszenżyta. Oziminy wysiane we wrześniu zaczęły się krzewić pod koniec października. Powszechnie wykonywano orki przedzimowe. Buraki zebrano z 97% powierzchni. Utrzymująca się w listopadzie wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza i gleby podtrzymywała wegetację i stwarzała dobre warunki dla wschodów,

wzrostu i rozwoju późno zasianych ozimin. Oziminy wysiane w optymalnych terminach agrotechnicznych w listopadzie krzewiły się. Na początku miesiąca dobiegł końca zbiór buraków cukrowych.

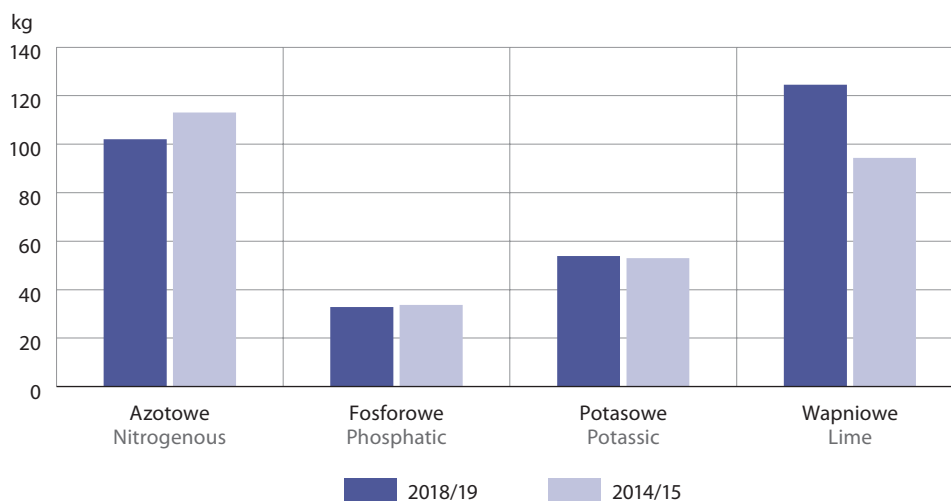
Na plonowanie zbóż i innych upraw, oprócz panujących warunków agrometeorologicznych znaczący wpływ miała także wielkość zużycia plonotwórczych środków produkcji m.in. nawozów.

Zużycie nawozów mineralnych (NPK) w przeliczeniu na czysty składnik w województwie opolskim w roku gospodarczym 2018/19 wynosiło 97,7 tys. t i w stosunku do poprzedniego roku zmniejszyło się o 1,4 tys. t, tj. o 1,4%, a w porównaniu z rokiem gospodarczym 2014/15 o 1,6 tys. t, tj. o 1,6% (w kraju odpowiednio: spadek o 8,2% i wzrost o 6,3%). W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych pod zbiory w roku gospodarczym 2018/19 zużyto 188,8 kg NPK, w tym na użytki rolne w dobrej kulturze – 189,4 kg, tj. mniej niż w poprzednim roku odpowiednio: o 6,9% i o 7,3%. Pod względem zużycia nawozów mineralnych w przeliczeniu zarówno na 1 ha użytków rolnych ogółem jak i w dobrej kulturze województwo opolskie uplasowało się na 1 miejscu w kraju. Przy średnim poziomie zużycia NPK w kraju wynoszącym 129,7 kg na 1 ha użytków rolnych i 131,0 kg na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze nawożenie w województwie opolskim było wyższe odpowiednio: o 45,6% i o 44,6%.

W roku gospodarczym 2018/19 zużycie nawozów azotowych wynosiło 52,8 tys. t, fosforowych – 17,0 tys. t, a potasowych – 27,9 tys. t. W porównaniu z poprzednim rokiem gospodarczym spadek zużycia odnotowano w grupie nawozów azotowych (o 9,8%), natomiast wzrost wystąpił w grupie nawozów fosforowych (o 10,4%) i potasowych (o 10,9%). W ogólnym zużyciu nawozów mineralnych, w przeliczeniu na czysty składnik, udział azotu wyniósł 54,1%, fosforu – 17,4% i potasu – 28,6%. Stosunek N:P:K, który w roku gospodarczym 2018/19 kształtował się według porcji 1,00:0,32:0,53.

Wykres 5. Zużycie nawozów mineralnych^a i wapniowych^b (w przeliczeniu na czysty składnik) na 1 ha użytków rolnych

Chart 5. Consumption of mineral^a and lime^b fertilizers (in terms of pure ingredient) per 1 ha of agricultural land

a Łącznie z wieloskładnikowymi. b Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.
a Including mixed fertilizers. b Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

Zużycie nawozów wapniowych (łącznie z wapniowo-magnezowymi w przeliczeniu na czysty składnik) wynosiło 64,4 tys. t CaO (więcej o 11,2% niż w roku poprzednim i o 37,6% w porównaniu z rokiem gospodarczym 2014/15), co w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych stanowiło 124,5 kg, w tym na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze – 124,9 kg. Pod względem zużycia nawozów wapniowych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych ogółem i w dobrej kulturze województwo opolskie zajęło 1 miejsce w kraju.

W roku gospodarczym 2018/19 zużyto 46,4 tys. t (w czystym składniku) nawozów wapniowo-magnezowych, co w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wynosiło 89,6 kg i było o 32,0% większe niż w roku poprzednim (w kraju – o 15,6%).

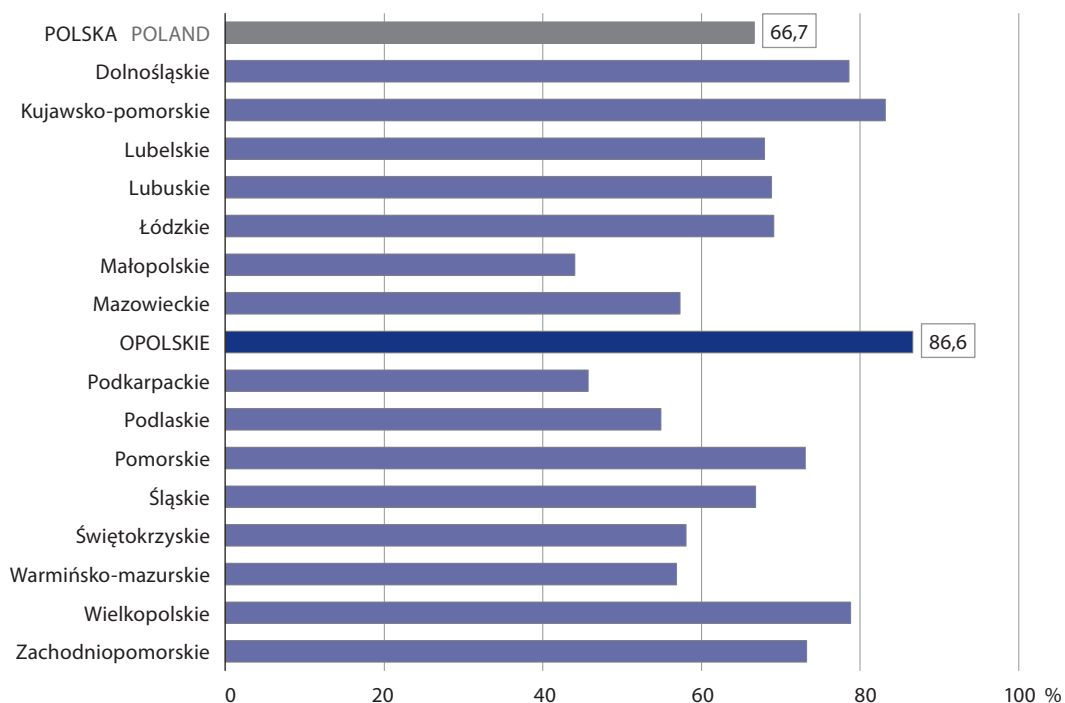
Produkcja głównych ziemiopłodów rolnych

Production of main agricultural crops

Ogólna powierzchnia zasiewów w 2019 r. zajmowała 472,3 tys. ha i była większa o 27,1 tys. ha (o 6,1%) od ubiegłorocznej i o 22,6 tys. ha (o 5,0%) w stosunku do 2015 r. W kraju ogólna powierzchnia zasiewów zwiększyła się o 0,6% w porównaniu z ub. rokiem i o 1,3% w odniesieniu do 2015 r. W województwie opolskim powierzchnia pod zasiewami stanowiła 86,6% ogólnej powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych. Pod tym względem województwo opolskie uplasowało się na 1 miejscu w kraju.

Wykres 6. Udział powierzchni zasiewów w ogólnej powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych w 2019 r. stan w czerwcu

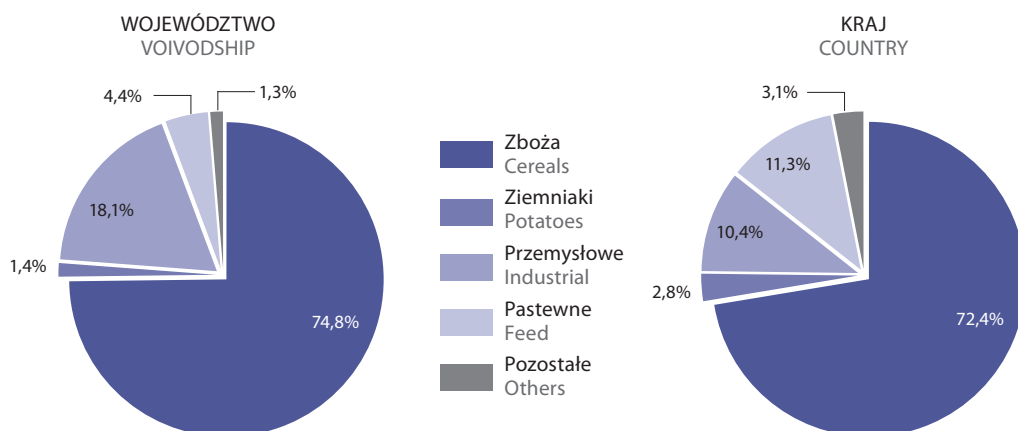
Chart 6. Share of sown area in total area of land in agricultural holdings in 2019 as of June

W użytkowaniu gospodarstw indywidualnych znajdowało się 76,5% (przed rokiem – 74,4%) powierzchni zasiewów ogółem.

Wykres 7. Struktura powierzchni zasiewów w 2019 r. stan w czerwcu

Chart 7. Structure of sown area in 2019 as of June

Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi, kukurydzą na ziarno oraz gryką, prosem i innymi zbożowymi zajmowały 353,4 tys. ha, ziemniaki – 6,4 tys. ha, grupa roślin przemysłowych – 85,2 tys. ha, a rośliny pastewne – 20,9 tys. ha.

Zboża Cereals

W 2019 r. powierzchnia uprawy zbóż ogółem (łącznie z kukurydzą na ziarno) wyniosła 353,4 tys. ha i była większa o 35,4 tys. ha (o 11,1%) niż w roku poprzednim i o 31,4 tys. ha (o 9,7%) w stosunku do 2015 r. (w kraju odpowiednio: o 1,1% i o 5,1%). Wzrost powierzchni upraw zbóż ogółem odnotowano w jedenastu województwach, największy w lubuskim (o 11,9%). W pozostałych województwach odnotowano zmniejszenie powierzchni, a największy spadek wystąpił w województwie mazowieckim (o 10,7%). Plony zbóż ogółem wyniosły 51,7 dt/ha i były wyższe o 1,6% od uzyskanych w 2018 r. i o 2,6% niż w 2015 r. Produkcja ziarna zbóż ogółem w 2019 r. wynosiła 1827,3 tys. t i była wyższa niż przed rokiem o 207,8 tys. t (o 12,8%) i o 204,5 tys. t (o 12,6%) od notowanej w 2015 r.

Tablica 2. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory zbóż^a

 Table 2. Sown area, yields and production of cereals^a

Wyszczególnienie Specification	2015	2018	2019			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2015=100	2018=100	kraj=100 country=100	
Ogółem Total						
Powierzchnia w ha Area in ha	322025	318000	353383	109,7	111,1	4,5
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	50,4	50,9	51,7	102,6	101,6	140,9
Zbiory w t Production in t	1622775	1619524	1827301	112,6	112,8	6,3

^a Bez mieszanek zbożowo-strączkowych.
^a Excluding mixed cereals and pulses.

Tablica 2. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory zbóż^a (dok.)
 Table 2. Sown area, yields and production of cereals^a (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2015	2018	2019			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2015=100	2018=100	kraj=100 country=100
W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms						
Powierzchnia w ha Area in ha	245440	247158	282874	115,3	114,5	3,9
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	45,3	46,6	48,4	106,8	103,9	137,5
Zbiory w t Production in t	1111433	1151341	1370121	123,3	119,0	5,3

a Bez mieszanek zbożowo-strączkowych.
 a Excluding mixed cereals and pulses.

Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi uprawiano na powierzchni 305,5 tys. ha, tj. o 35,4 tys. ha (o 13,1%) większej niż w 2018 r. W kraju powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi była o 1,0% większa niż przed rokiem. Powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie opolskim stanowiła 4,3% powierzchni uprawy w kraju, a uzyskane zbiory – 6,1% zbiorów krajowych.

Powierzchnia uprawy zbóż intensywanych (pszenicy, jęczmienia i pszenżyta) wyniosła 261,3 tys. ha i w odniesieniu do 2018 r. zwiększyła się o 12,1%. Areal uprawy jęczmienia jak i pszenicy zwiększył się odpowiednio: o 26,9% i o 8,9%, a pszenżyta zmniejszył się o 2,4%.

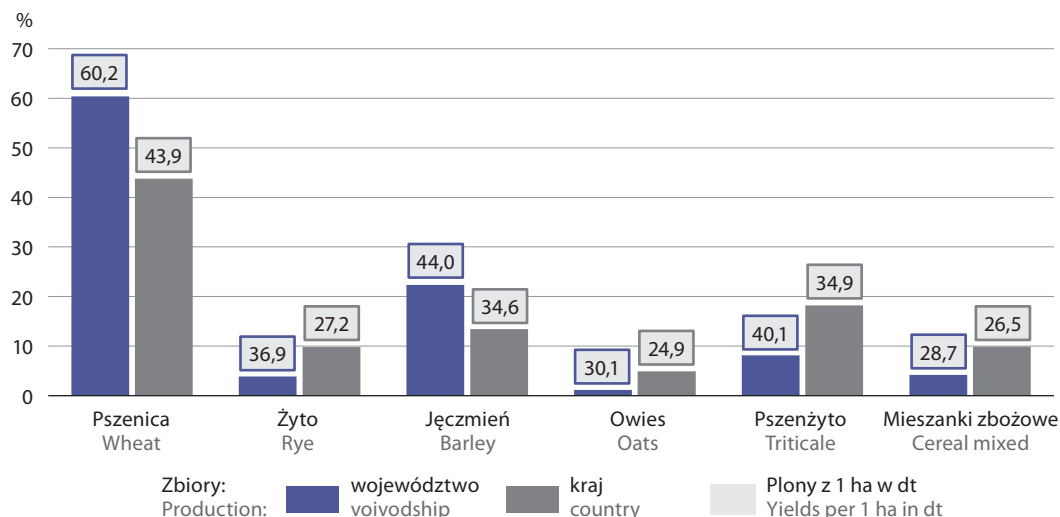
W porównaniu z 2018 r. powierzchnia uprawy zbóż ekstensywnych (żyta, owsa i mieszanek zbożowych) była o 19,6% większa i zajmowała 44,2 tys. ha. Powierzchnia uprawy żyta oraz mieszanek zbożowych zwiększyła się odpowiednio: o 83,0% i o 1,1%, natomiast zmniejszyła się powierzchnia uprawy owsa o 4,9%.

Udział poszczególnych gatunków zbóż w ogólnej powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2019 r. oraz w porównaniu z 2018 r. przedstawiał się następująco:

- pszenica – 50,1% (spadek o 1,9 p. proc.),
- żyto – 5,3% (wzrost o 2,0 p. proc.),
- jęczmień – 25,3% (wzrost o 2,7 p. proc.),
- owies – 1,9% (spadek o 0,4 p. proc.),
- pszenżyto – 10,1% (spadek o 1,6 p. proc.),
- mieszanki zbożowe – 7,3% (spadek o 0,9 p. proc.).

Powierzchnia uprawy kukurydzy na ziarno wyniosła 47,5 tys. ha i była o 1,3 tys. ha (o 2,8%) większa niż w 2018 r. W kraju powierzchnia uprawy kukurydzy na ziarno zwiększyła się w porównaniu z poprzednim rokiem o 3,0%. Udział areалу uprawy kukurydzy na ziarno w powierzchni tej uprawy w kraju wyniósł 7,1% i w odniesieniu do 2018 r. zmniejszył się o 0,1 p. proc. Wzrost powierzchni uprawy kukurydzy na ziarno wystąpił w dziewięciu województwach, w tym największy w województwie zachodniopomorskim (o 156,4%). Spadek powierzchni uprawy odnotowano w siedmiu województwach, a największy wystąpił w kujawsko-pomorskim (o 19,2%).

Wykres 8. Struktura zbiorów i plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2019 r.
 Chart 8. Structure of production and yields of basic cereals with cereal mixed in 2019

Średnie plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie opolskim osiągnęły poziom 50,0 dt/ha i były o 3,7% wyższe niż w 2018 r. (w kraju – o 9,0%). W porównaniu z 2018 r. jedynie pszenica i żyto plonowało wyżej odpowiednio: o 8,1% i o 5,1%. Pozostałe gatunki zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi plonowały niżej niż w 2018 r., tj. mieszanki zbożowe (o 9,5%), owies (o 5,9%), jęczmień (o 0,7%) oraz pszenżyto (o 0,2%). W kraju natomiast wyżej niż w 2018 r. plonowały wszystkie gatunki zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi: żyto (o 12,4%), jęczmień (o 10,9%), pszenżyto (o 10,1%), pszenica (o 8,1%), owies (o 6,0%) oraz mieszanki zbożowe (o 5,2%).

Plony kukurydzy na ziarno były niższe o 6,9% (w kraju – o 6,2%) w stosunku do notowanych przed rokiem i wynosiły 63,3 dt/ha (w kraju – 56,2 dt/ha).

Tablica 3. Plony zbóż^a
 Table 3. Yields of cereals^a

Wyszczególnienie Specification	2015		2018		2019	
	woje- wództwo voivodship	kraj country	woje- wództwo voivodship	kraj country	woje- wództwo voivodship	kraj country
	dt/ha					
Ogółem Total	50,4	37,3	50,9	34,3	51,7	36,7
Zboża podstawowe z mieszan- kami zbożowymi Basic cereals with cereal mixed	51,1	36,7	48,2	32,3	50,0	35,2
pszenica wheat	58,4	45,7	55,7	40,6	60,2	43,9
żyto rye	40,8	27,8	35,1	24,2	36,9	27,2
jęczmień barley	43,8	35,3	44,3	31,2	44,0	34,6
owies oats	32,6	26,5	32,0	23,5	30,1	24,9

^a Bez mieszanek zbożowo-strączkowych.
^a Excluding mixed cereals and pulses.

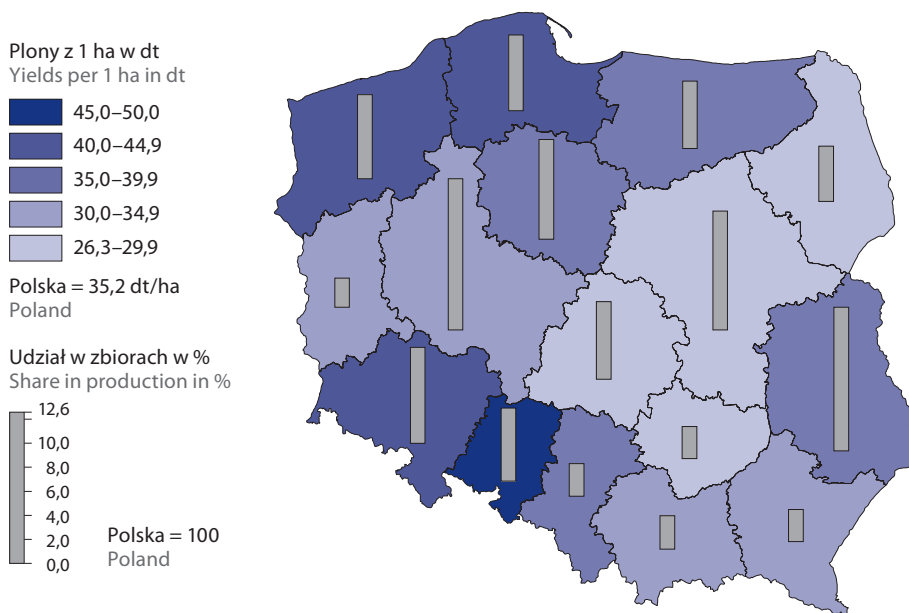
Tablica 3. Plony zbóż^a (dok.)
Table 3. Yields of cereals^a (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2015		2018		2019	
	województwo voivodship	kraj country	województwo voivodship	kraj country	województwo voivodship	kraj country
	dt/ha					
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi (dok.) Basic cereals with cereal mixed (cont.)						
pszenżyto triticale	44,0	35,2	40,2	31,7	40,1	34,9
mieszanki zbożowe cereal mixed	33,3	27,7	31,7	25,2	28,7	26,5
Gryka, proso i inne zbożowe Buckwheat, millet and other cereals	11,4	11,5	25,1	12,8	13,6	12,8
Kukurydza na ziarno Maize for grain	47,0	47,1	68,0	59,9	63,3	56,2

a Bez mieszanek zbożowo-strączkowych.
a Excluding mixed cereals and pulses.

Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wynosiły 1562,2 tys. t i były wyższe o 225,2 tys. t, tj. o 17,3% (w kraju – o 10,3%) od notowanych w poprzednim roku. Wyższe zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi niż przed rokiem odnotowano w trzynastu województwach, a największy wzrost wystąpił w województwie lubuskim (o 33,7%). W pozostałych województwach wystąpił spadek, największy w mazowieckim (o 3,9%).

Mapa 1. Zbiory i plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2019 r.
Map 1. Production and yields of basic cereals with cereal mixed in 2019

W województwie opolskim w 2019 r. wzrost produkcji ziarna zbóż w porównaniu z 2018 r. odnotowano w przypadku żyta (o 92,1%), jęczmienia (o 26,0%) oraz pszenicy (o 17,7%), natomiast spadek wystąpił w produkcji owsa (o 10,4%), mieszanek zbożowych (o 8,7%) oraz pszenżyta (o 2,8%).

W 2019 r. zbiory poszczególnych zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wynosiły:

- pszenica – 921,2 tys. t (tj. 8,4% produkcji krajowej),
- żyto – 59,2 tys. t (2,4%),
- jęczmień – 340,5 tys. t (10,1%),
- owies – 17,5 tys. t (1,4%),
- pszenżyto – 123,8 tys. t (2,7%),
- mieszanki zbożowe – 64,1 tys. t (2,6%).

Tablica 4. Struktura zbiorów zbóż^a
Table 4. Structure of production of cereals^a

Wyszczególnienie Specification	2015		2018		2019	
	woje- wództwo voivodship	kraj country	woje- wództwo voivodship	kraj country	woje- wództwo voivodship	kraj country
	w odsetkach in percent					
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Zboża podstawowe z mieszan- kami zbożowymi Basic cereals with cereal mixed	84,4	88,4	80,3	85,1	83,5	86,7
pszenica wheat	53,7	39,1	48,3	36,7	50,4	38,0
żyto rye	1,9	7,2	1,9	8,1	3,2	8,5
jęczmień barley	16,2	10,6	16,7	11,4	18,6	11,6
owies oats	1,0	4,4	1,2	4,4	1,0	4,3
pszenżyto triticale	8,9	19,1	7,9	15,3	6,8	15,8
mieszanki zbożowe cereal mixed	2,8	8,0	4,3	9,4	3,5	8,5
Gryka, proso i inne zbożowe Buckwheat, millet and other cereals	0,0	0,4	0,3	0,5	0,0	0,4
Kukurydza na ziarno Maize for grain	15,6	11,3	19,4	14,4	16,4	12,9

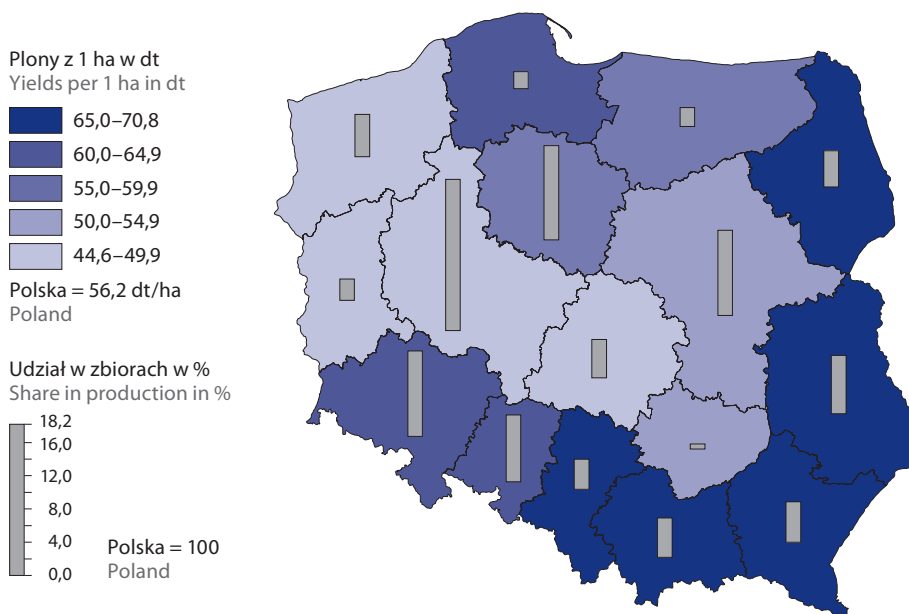
^a Bez mieszanek zbożowo-strączkowych.

^a Excluding mixed cereals and pulses.

Zebrane w województwie opolskim zbiory kukurydzy na ziarno (300,6 tys. t) stanowiły 8,1% zbiorów krajowych i były o 13,7 tys. t (o 4,4%) niższe od notowanych przed rokiem (w kraju – o 3,4%). Niższe zbiory kukurydzy na ziarno w porównaniu z 2018 r. odnotowano w ośmiu województwach, największy spadek wystąpił w województwie świętokrzyskim (o 28,0%). W pozostałych województwach odnotowano wyższe zbiory, największy wzrost wystąpił w województwie zachodniopomorskim (o 140,9%).

Mapa 2. Zbiory i plony kukurydzy na ziarno w 2019 r.
Map 2. Production and yields of maize for grain in 2019

Ziemniaki Potatoes

Powierzchnia uprawy ziemniaków w 2019 r. wyniosła 6,4 tys. ha i była mniejsza o 0,8 tys. ha (o 10,7%) niż w roku poprzednim i o 0,5 tys. ha (o 7,9%) w stosunku do 2015 r. (w kraju odpowiednio większa: o 4,0% i o 3,4%). W porównaniu z 2018 r. areał uprawy ziemniaków zmniejszył się w dziewięciu województwach, w tym największy spadek wystąpił w województwie zachodniopomorskim (o 27,8%). Wzrost odnotowano w pozostałych województwach, a najwyższy wystąpił w województwie podlaskim (o 125,4%).

Tablica 5. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory ziemniaków
Table 5. Crop area, yields and production of potatoes

Wyszczególnienie Specification	2015	2018	2019			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2015=100	2018=100	kraj=100 country=100	
Ogółem Total						
Powierzchnia w ha Area in ha	6930	7147	6382	92,1	89,3	2,1
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	234	332	247	105,6	74,4	115,4
Zbiory w t Production in t	162114	237440	157776	97,3	66,4	2,4

Tablica 5. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory ziemniaków (dok.)

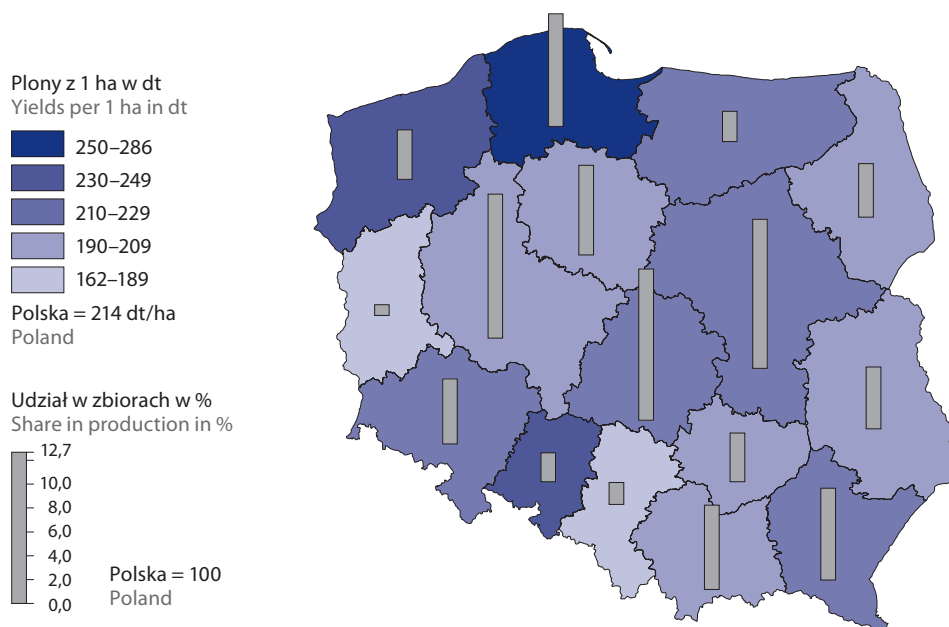
Table 5. Crop area, yields and production of potatoes (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2015	2018	2019			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2015=100	2018=100	kraj=100 country=100	
W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms						
Powierzchnia w ha Area in ha	4867	4941	4124	84,7	83,5	1,4
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	198	323	210	106,1	65,0	101,0
Zbiory w t Production in t	96367	159594	86604	89,9	54,3	1,4

Plony ziemniaków ukształtowały się na poziomie 247 dt/ha (w kraju – 214 dt/ha) i były o 25,6% niższe (w kraju – o 14,7%) niż przed rokiem, a o 5,6% wyższe od uzyskanych w 2015 r. (w kraju – o 1,9%). Pod względem wysokości plonów ziemniaków województwo opolskie uplasowało się na 2 miejscu w kraju.

Mapa 3. Zbiory i plony ziemniaków w 2019 r.

Map 3. Production and yields of potatoes in 2019

Zbiory ziemniaków w województwie opolskim wynosiły 157,8 tys. t, co stanowiło 2,4% zbiorów krajowych. Na wielkość produkcji ziemniaków w województwie opolskim znaczący wpływ miał areal uprawy i plony uzyskane w gospodarstwach indywidualnych. Zbiory ziemniaków ogółem w porównaniu z 2018 r. zmniejszyły się o 79,7 tys. t, tj. o 33,6% (w kraju – o 11,4%), a w odniesieniu do 2015 r. o 4,3 tys. t, tj. o 2,7% (w kraju – większe o 5,4%). Niższe zbiory ziemniaków niż przed rokiem były w trzynastu województwach, największy spadek zbiorów ziemniaków odnotowano w województwie dolnośląskim (o 35,9%). Wyższe zbiory ziemniaków odnotowano w trzech województwach i największy wzrost wystąpił w województwie podlaskim (o 63,8%).

Buraki cukrowe

Sugar beets

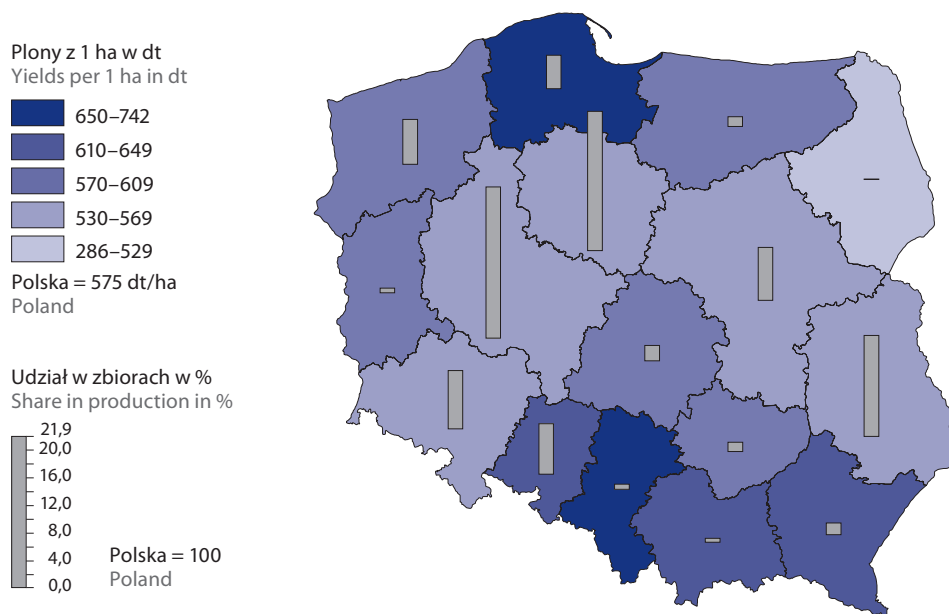
Powierzchnia uprawy buraków cukrowych w 2019 r. wyniosła 15,9 tys. ha i była mniejsza o 1,1 tys. ha (o 6,6%) od ubiegłorocznej (w kraju – większa o 0,8%), a większa o 5,4 tys. ha (o 52,2%) w odniesieniu do 2015 r. (w kraju – o 33,7%). Zmniejszenie areału uprawy buraków cukrowych miało miejsce w dziesięciu województwach, największy spadek wystąpił w województwie świętokrzyskim (o 25,5%). Powierzchnia uprawy buraków cukrowych zwiększyła się natomiast w sześciu województwach, w tym największy wzrost odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (o 13,2%).

Tablica 6. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory buraków cukrowych
Table 6. Crop area, yields and production of sugar beets

Wyszczególnienie Specification	2015	2018	2019			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2015=100	2018=100	kraj=100 country=100
Ogółem Total						
Powierzchnia w ha Area in ha	10417	16968	15853	152,2	93,4	6,6
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	506	650	636	125,7	97,8	110,6
Zbiory w t Production in t	527051	1103598	1008351	191,3	91,4	7,3
W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms						
Powierzchnia w ha Area in ha	7107	11304	10010	140,8	88,6	5,0
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	501	647	652	130,1	100,8	112,4
Zbiory w t Production in t	356287	730995	652623	183,2	89,3	5,6

Plony buraków cukrowych ukształtowały się na poziomie 636 dt/ha, tj. o 2,2% niższym niż w 2018 r., a o 25,7% wyższym od uzyskanych w 2015 r. W kraju plony buraków cukrowych były również niższe niż przed rokiem (o 4,0%), a wyższe o 10,6% w stosunku do 2015 r. i wynosiły 575 dt/ha. Pod względem wysokości plonów buraków cukrowych województwo opolskie uplasowało się na 4 miejscu w kraju wraz z województwem małopolskim.

Mapa 4. Zbiory i plony buraków cukrowych w 2019 r.
 Map 4. Production and yields of sugar beets in 2019

Produkcja buraków cukrowych w 2019 r. wynosiła 1008,4 tys. t i zmniejszyła się w porównaniu z ub. rokiem o 95,2 tys. t, tj. o 8,6% (w kraju – o 3,3%), a wzrosła o 481,3 tys. t (o 91,3%) w stosunku do 2015 r. (w kraju – o 47,8%). W produkcji buraków znaczący udział (64,7%) miały gospodarstwa indywidualne, których zbiory w porównaniu z 2018 r. były o 10,7% niższe (w kraju – o 4,0%).

Rośliny oleiste

Oleaginous plants

Produkcja roślin oleistych w 2019 r. wynosiła 199,1 tys. t i była niższa o 51,3 tys. t, tj. o 20,5% od ubiegłorocznej (w kraju – wyższa o 7,2%). Decydujący udział w produkcji roślin oleistych miały rzepak i rzepik, których areał uprawy stanowił 98,0% ogólnej powierzchni uprawy i 98,5% zbiorów roślin oleistych (w kraju odpowiednio: 95,6% i 97,6%).

Tablica 7. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory roślin oleistych
 Table 7. Crop area, yields and production of oleaginous plants

Wyszczególnienie Specification	2015	2018	2019			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2015=100	2018=100	kraj=100 country=100	
Ogółem Total						
Powierzchnia w ha Area in ha	77759	78806	70663	90,9	89,7	7,7
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	30,8	31,8	28,2	91,6	88,7	106,0
Zbiory w t Production in t	239646	250360	199097	83,1	79,5	8,2

Tablica 7. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory roślin oleistych (dok.)
Table 7. Crop area, yields and production of oleaginous plants (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2015	2018	2019			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2015=100	2018=100	kraj=100 country=100	
W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms						
Powierzchnia w ha Area in ha	50999	52342	46500	91,2	88,8	6,2
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	30,3	30,2	27,7	91,4	91,7	106,9
Zbiory w t Production in t	154617	158060	128628	83,2	81,4	6,7

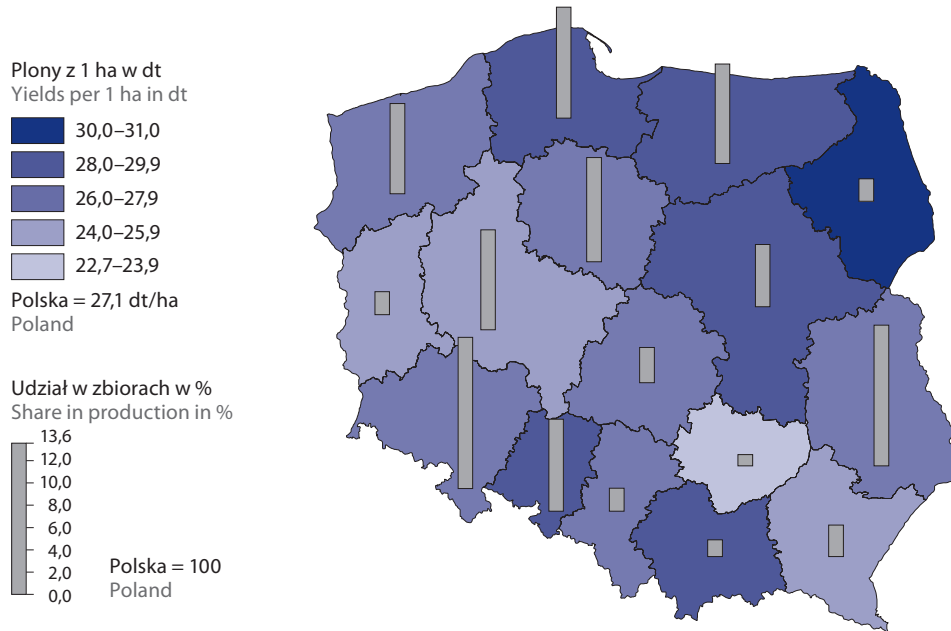
Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku wyniosła 69,3 tys. ha i była mniejsza o 8,2 tys. ha (o 10,6%) od notowanej w poprzednim roku i o 6,1 tys. ha (o 8,0%) w odniesieniu do 2015 r. (w kraju odpowiednio: wyższa o 3,6% i niższa o 7,6%). Spadek powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku w porównaniu z 2018 r. wystąpił w dziewięciu województwach, największy w województwie lubuskim (o 35,4%). Wzrost odnotowano w pozostałych województwach, w tym największy w województwie warmińsko-mazurskim (o 62,5%).

Tablica 8. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory rzepaku i rzepiku
Table 8. Crop area, yields and production of rape and turnip rape

Wyszczególnienie Specification	2015	2018	2019			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2015=100	2018=100	kraj=100 country=100	
O g ó ł e m T o t a l						
Powierzchnia w ha Area in ha	75325	77480	69272	92,0	89,4	7,9
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	31,4	32,0	28,3	90,1	88,4	104,4
Zbiory w t Production in t	236192	247865	196091	83,0	79,1	8,3
W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms						
Powierzchnia w ha Area in ha	49295	51245	45624	92,6	89,0	6,4
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	30,8	30,5	27,8	90,3	91,1	104,9
Zbiory w t Production in t	152019	156094	127024	83,6	81,4	6,8

W 2019 r. w województwie opolskim uzyskane plony rzepaku i rzepiku wynosiły 28,3 dt/ha (w kraju – 27,1 dt/ha). Plony rzepaku i rzepiku były niższe o 11,6% w odniesieniu do 2018 r. i o 9,9% w porównaniu z 2015 r. (w kraju odpowiednio: wyższe o 3,8% i niższe o 4,9%).

Mapa 5. Zbiory i plony rzepaku i rzepiku w 2019 r.
 Map 5. Production and yields of rape and turnip rape in 2019

Zbiory rzepaku i rzepiku ukształtowały się na poziomie 196,1 tys. t i stanowiły 8,3% zbiorów krajowych. W porównaniu z 2018 r. zmniejszyły się o 51,8 tys. t, tj. o 20,9% (w kraju – wyższe o 7,8%), a w stosunku do 2015 r. o 40,1 tys. t, tj. o 17,0% (w kraju – o 12,1%). Niższe zbiory rzepaku i rzepiku w porównaniu z 2018 r. wystąpiły w siedmiu województwach, największy spadek odnotowano w lubuskim (o 25,4%). Wyższe zbiory odnotowano w dziewięciu województwach, w tym największy wzrost wystąpił w warmińsko-mazurskim (o 105,0%).

Uprawy pastewne

Feed plants

W 2019 r. ogólna powierzchnia paszowa roślin pastewnych uprawianych w plonie głównym, łącznie z powierzchnią trwałych użytków zielonych wyniosła 61,6 tys. ha. W porównaniu z 2018 r. zwiększyła się o 4,4 tys. ha, tj. o 7,8%, a w stosunku do 2015 r. zmniejszyła się o 5,3 tys. ha, tj. o 8,0% (w kraju odpowiednio zmniejszyła się: o 1,1% i o 3,8%). Polowe uprawy pastewne przeznaczane na paszę zajmowały powierzchnię 20,9 tys. ha i stanowiły 4,4% ogólnej powierzchni zasiewów.

Tablica 9. Powierzchnia paszowa
Table 9. Area of feed plants

Wyszczególnienie Specification	2015	2018	2019			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2015=100	2018=100	kraj=100 country=100	
Ogółem Grand total						
Ogółem w ha Grand total in ha	66973	57191	61635	92,0	107,8	1,4
Trwałe użytki zielone w ha Permanent grassland in ha	40542	37413	40688	100,4	108,8	1,3
Polowe uprawy pastewne: Field feed crops:						
w hektarach in hectares	26431	19778	20947	79,3	105,9	1,7
w % powierzchni zasiewów in % of sown area	5,9	4,4	4,4	x	x	x
W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms						
Razem w ha Total in ha	55689	46441	51409	92,3	110,7	1,2
Trwałe użytki zielone w ha Permanent grassland in ha	35992	33541	36919	102,6	110,1	1,2
Polowe uprawy pastewne: Field feed crops:						
w hektarach in hectares	19697	12900	14490	73,6	112,3	1,3
w % powierzchni zasiewów in % of sown area	5,9	3,9	4,0	x	x	x

Trwałe użytki zielone

Permanent grassland

Powierzchnia trwałych użytków zielonych w 2019 r. wyniosła 40,7 tys. ha i była o 3,3 tys. ha (o 8,8%) większa niż w 2018 r. i o 0,1 tys. ha (o 0,4%) w 2015 r. W ogólnej powierzchni trwałych użytków zielonych 92,4% stanowiły łąki, a 7,6% pastwiska.

Tablica 10. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory łąk oraz pastwisk trwałych
Table 10. Crop area, yields and production of permanent meadows and pastures

Wyszczególnienie Specification	2015	2018	2019			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2015=100	2018=100	kraj=100 country=100
Łąki trwałe						
Permanent meadows						
Powierzchnia w ha Area in ha	37430	34122	37613	100,5	110,2	1,4
Plony ^a z 1 ha w dt Yields ^a per 1 ha in dt	43,7	42,3	42,9	98,2	101,4	96,2
Zbiory ^a w t Production ^a in t	163450	144456	161377	98,7	111,7	1,3
Pastwiska trwałe						
Permanent pastures						
Powierzchnia w ha Area in ha	3112	3291	3075	98,8	93,4	0,8
Plony ^a z 1 ha w dt Yields ^a per 1 ha in dt	26,6	31,5	32,1	120,7	101,9	100,0
Zbiory ^a w t Production ^a in t	8279	10360	9857	119,1	95,1	0,8

a W przeliczeniu na siano.
a In terms of hay.

W odniesieniu do 2018 r. powierzchnia łąk trwałych zwiększyła się o 3,5 tys. ha, tj. o 10,2% (w kraju – o 0,3%) i wyniosła 37,6 tys. ha. Produkcja siana z łąk trwałych ukształtowała się na poziomie 161,4 tys. t i była o 16,9 tys. t, tj. o 11,7% większa niż w 2018 r. (w kraju – mniejsza o 3,4%).

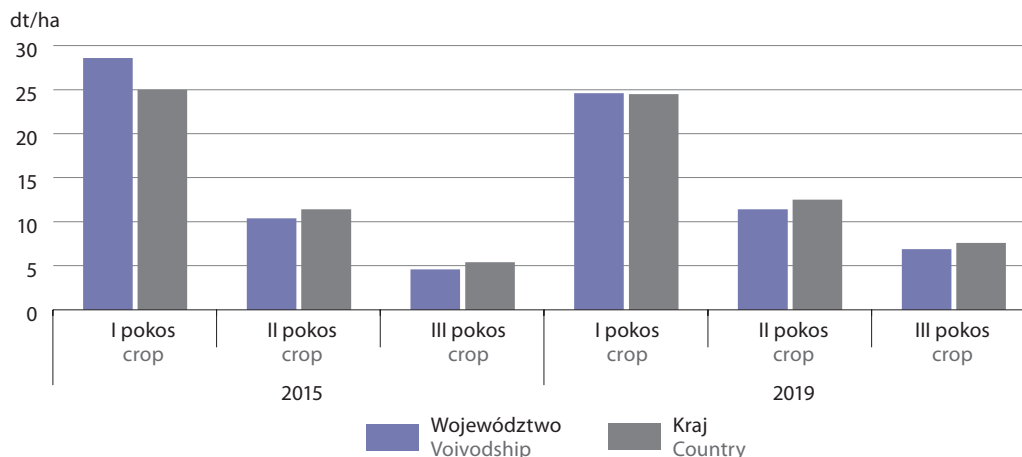

Tablica 11. Struktura zbiorów z łąk trwałych w 2019 r.
Table 11. Structure of production of permanent meadows in 2019

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	I pokos crop	II pokos crop	III pokos crop
	w odsetkach in percent			
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0
Łąki, z których zebrano trawę: Meadows from which grass was gathered:				
w postaci siana in form of hay	53,1	55,6	52,4	45,4
jako zielonkę na: kiszzenie as green fodder for: silage	28,5	29,9	24,2	30,6
bieżące skarmianie current feeding	9,5	7,2	12,3	13,0
Łąki użytkowane jako pastwiska Meadows used as pastures	8,9	7,3	11,1	11,0

Średni plon z trzech pokosów łąk (w przeliczeniu na siano) wynosił 42,9 dt/ha i był o 1,4% wyższy od ubiegłorocznego (w kraju – niższy o 3,7%). Pod względem wysokości plonów z łąk trwałych województwo opolskie uplasowało się na 7 miejscu w kraju. Najwyższe plony z trzech pokosów odnotowano w województwie podlaskim (50,9 dt/ha), a najniższe w pomorskim (36,7 dt/ha).

Wykres 9. Plony^a z łąk trwałych według pokosów
Chart 9. Yields^a from permanent meadows by crops

a W przeliczeniu na siano.
a In terms of hay.

W porównaniu z 2018 r. powierzchnia pastwisk trwałych zmniejszyła się o 0,2 tys. ha, tj. o 6,6% (w kraju – o 8,0%) i wyniosła 3,1 tys. ha. Przy plonie 32,1 dt/ha produkcja zielonej masy (w przeliczeniu na siano) wynosiła 9,9 tys. t i była o 4,9% mniejsza od ubiegłorocznej (w kraju – o 6,0%). Pod względem wysokości plonów z pastwisk trwałych województwo opolskie uplasowało się na 8 miejscu w kraju. Najwyższe plony z pastwisk trwałych (w przeliczeniu na siano) odnotowano w województwie podlaskim (39,1 dt/ha), najniższe w mazowieckim (25,0 dt/ha).

Uprawy pastewne na paszę

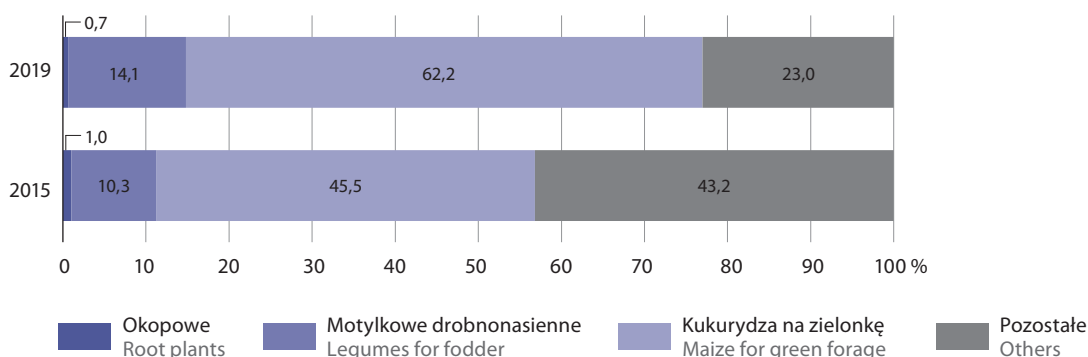
Feed crops for forage

Powierzchnia zasiewów roślin pastewnych uprawianych z przeznaczeniem na paszę wyniosła 20,9 tys. ha i była o 5,9% większa od notowanej w 2018 r. oraz mniejsza o 20,7% w stosunku do 2015 r.

W ogólnej powierzchni zasiewów roślin pastewnych na paszę 13,0 tys. ha zajmowała kukurydza, 3,0 tys. ha – motylkowe drobnonasienne, a 0,1 tys. ha – okopowe pastewne.

Wykres 10. Struktura powierzchni zasiewów upraw pastewnych stan w czerwcu

Chart 10. Structure of sown area of feed plants as of June

W ogólnej powierzchni zasiewów roślin pastewnych największy udział (62,2%) stanowiła uprawa kukurydzy na zielonkę. W porównaniu z 2018 r. powierzchnia tej uprawy zwiększyła się o 0,4 tys. ha, tj. o 3,5% (w kraju – zmniejszyła się o 0,3%). Wzrost powierzchni uprawy kukurydzy na zielonkę odnotowano w dziesięciu województwach, największy w zachodniopomorskim (o 88,3%). Spadek uprawy kukurydzy na zielonkę wystąpił w sześciu województwach, największy w lubelskim (o 26,2%).

Tablica 12. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory kukurydzy na zielonkę

Table 12. Crop area, yields and production of maize for green fodder

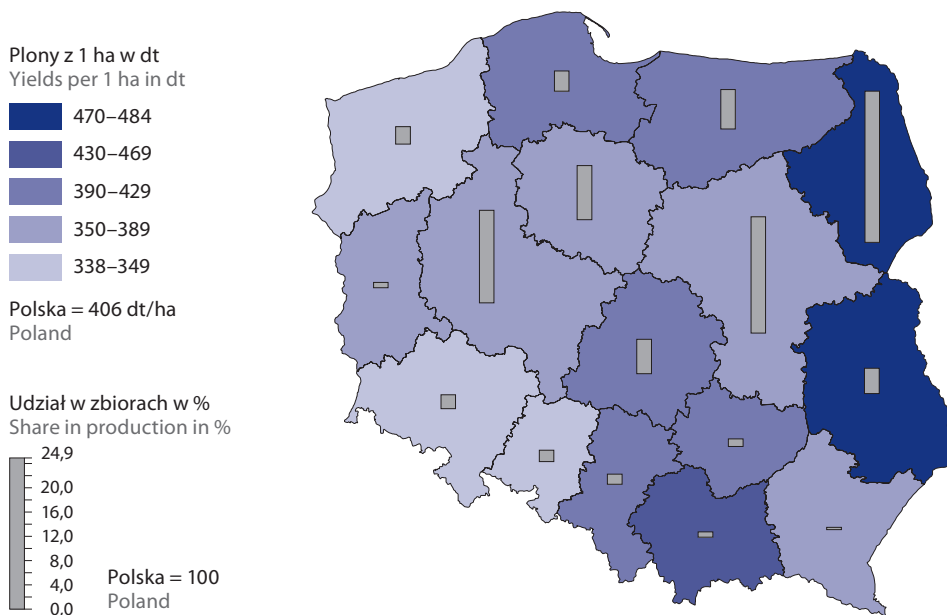
Wyszczególnienie Specification	2015	2018	2019			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2015=100	2018=100	kraj=100 country=100	
Ogółem Total						
Powierzchnia w ha Area in ha	12030	12589	13028	108,3	103,5	2,2
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	341	445	349	102,3	78,4	86,0
Zbiory w t Production in t	409707	559991	454785	111,0	81,2	1,9

Tablica 12. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory kukurydzy na zielonkę (dok.)
 Table 12. Crop area, yields and production of maize for green fodder (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2015	2018	2019			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2015=100	2018=100	kraj=100 country=100	
W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms						
Powierzchnia w ha Area in ha	8236	8995	9076	110,2	100,9	1,6
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	331	415	338	102,1	81,4	82,0
Zbiory w t Production in t	272612	373293	306769	112,5	82,2	1,4

Przeciętne plony kukurydzy na zielonkę ukształtowały się na poziomie 349 dt/ha (w kraju – 406 dt/ha) i były o 21,6% niższe odniesieniu do 2018 r. (w kraju – o 4,7%). Pod względem wysokości plonów kukurydzy na zielonkę województwo opolskie uplasowało się na 13 miejscu w kraju.

Mapa 6. Zbiory i plony kukurydzy na zielonkę w 2019 r.
 Map 6. Production and yields of maize for green fodder in 2019

Produkcja kukurydzy na zielonkę wynosiła 454,8 tys. t i w porównaniu z 2018 r. zmniejszyła się o 105,2 tys. t, tj. o 18,8% (w kraju – o 5,1%). W produkcji kukurydzy na zielonkę znaczący udział (67,5%) miały gospodarstwa indywidualne, w których zbiory w porównaniu z 2018 r. były o 17,8% niższe (w kraju – o 5,5%).

Produkcja ogrodnicza

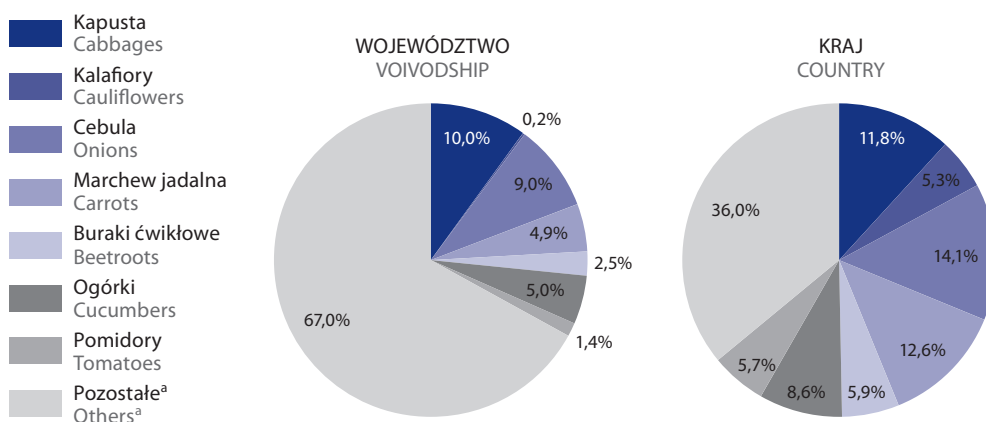
Horticultural output

Produkcja warzywnicza

Vegetable production

W 2019 r. pod uprawę warzyw gruntowych (łącznie z ogrodami przydomowymi) przeznaczono 2,7 tys. ha, czyli powierzchnię o 0,2 tys. ha, tj. o 7,3% większą od ubiegłorocznej (w kraju – o 0,2%), natomiast o 0,6 tys. ha, tj. o 18,8% mniejszą niż w 2015 r. (w kraju – większą o 0,4%). W gospodarstwach indywidualnych warzywa gruntowe uprawiano na powierzchni 1,7 tys. ha, co stanowiło 62,2% ich areалу w województwie.

Wykres 11. Struktura powierzchni uprawy warzyw gruntowych w 2019 r.
Chart 11. Structure of crop area of ground vegetables in 2019

a Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne.
a Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb and others.

Łączna produkcja warzyw gruntowych w 2019 r. wynosiła 36,2 tys. t i była niższa o 10,9% w porównaniu z 2018 r. oraz o 19,7% w stosunku do 2015 r. (w kraju odpowiednio: niższa o 6,3% i wyższa o 1,5%). Niższe od ubiegłorocznych zbiory warzyw gruntowych odnotowano w większości województw, w tym największy spadek wystąpił w województwie śląskim (o 13,5%). Jedynie w trzech województwach: pomorskim, podkarpackim i kujawsko-pomorskim zbiory warzyw gruntowych były wyższe niż przed rokiem (odpowiednio: o 19,1%, o 5,3% i o 2,4%). W gospodarstwach indywidualnych w województwie opolskim wyprodukowano 28,8 tys. t warzyw gruntowych, tj. 79,6% ich zbiorów w województwie. Największy udział w zbiorach warzyw gruntowych w województwie opolskim w 2019 r. stanowiły zbiory kapusty (25,9%).

Tablica 13. Struktura zbiorów warzyw gruntowych
Table 13. Structure of production of ground vegetables

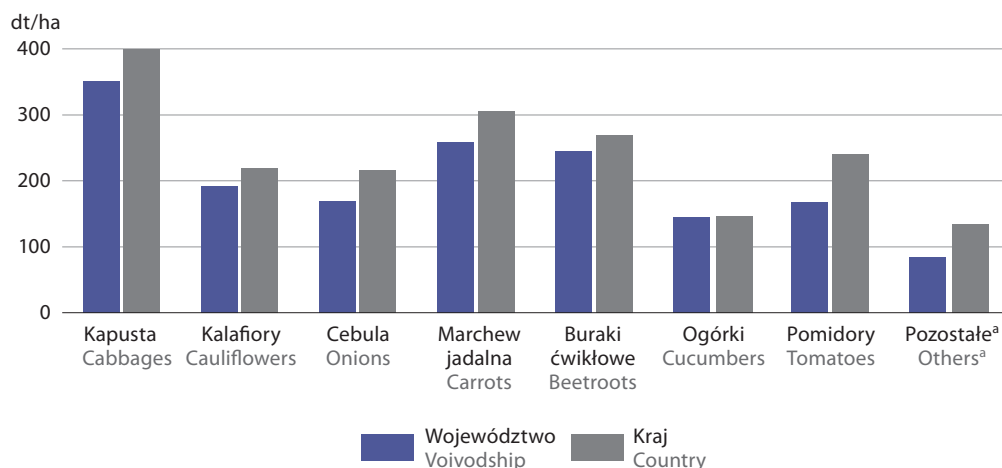
Wyszczególnienie Specification	2015		2018		2019	
	województwo voivodship	kraj country	województwo voivodship	kraj country	województwo voivodship	kraj country
	w odsetkach in percent					
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kapusta Cabbages	17,4	23,1	30,4	22,2	25,9	21,7
Kalafiory Cauliflowers	0,3	5,1	0,3	5,4	0,2	5,4
Cebula Onions	15,1	14,5	14,9	13,7	11,3	13,9
Marchew jadalna Carrots	12,6	17,9	9,6	17,7	9,3	17,6
Buraki ćwikłowe Beetroots	8,4	7,8	5,5	7,3	4,5	7,3
Ogórki Cucumbers	3,3	5,8	5,2	6,0	5,3	5,8
Pomidory Tomatoes	1,6	6,2	1,9	6,2	1,8	6,2
Pozostałe ^a Others ^a	41,2	19,6	32,4	21,7	41,6	22,0

a Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne.
a Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb and others.

Powierzchnia uprawy oraz produkcja wybranych gatunków warzyw gruntowych w województwie opolskim w porównaniu z 2018 r. przedstawiały się następująco:

- kapusta – spadek powierzchni uprawy, plonów i zbiorów, odpowiednio: o 0,6%, o 23,5% i o 24,0%;
- cebula – spadek powierzchni uprawy, plonów i zbiorów, odpowiednio: o 23,9%, o 11,0% i o 32,4%;
- marchew jadalna – spadek powierzchni uprawy, plonów i zbiorów, odpowiednio: o 12,0%, o 1,5% i o 13,5%;
- buraki ćwikłowe – spadek powierzchni uprawy, plonów i zbiorów, odpowiednio: o 20,1%, o 7,5% i o 26,0%;
- ogórki – wzrost powierzchni uprawy o 6,9%, spadek plonów i zbiorów, odpowiednio: o 14,7% i o 8,5%;
- pomidory – wzrost powierzchni uprawy o 6,0%, spadek plonów i zbiorów, odpowiednio: o 18,4% i o 13,5%.

Wykres 12. Plony warzyw gruntowych w 2019 r.
Chart 12. Yields of ground vegetables in 2019

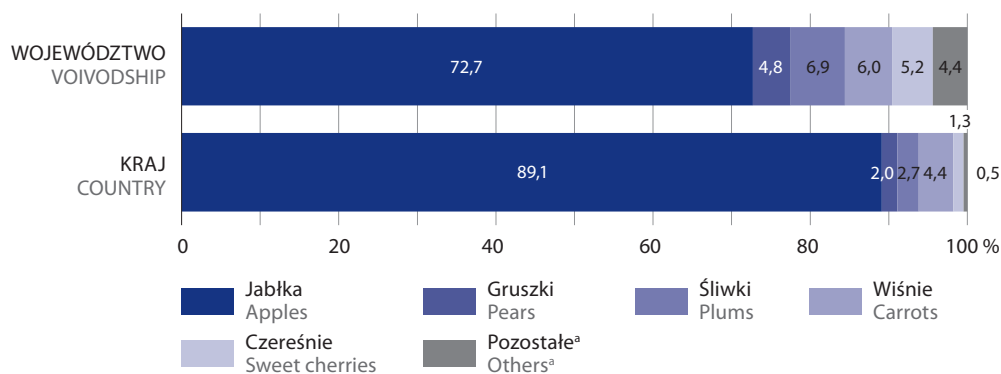

^a Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne.
^a Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb and others.

Produkcja sadownicza Orchard production

W 2019 r. zbiory owoców z drzew wynosiły 4,8 tys. t i były niższe o 1,1 tys. t, tj. o 18,7% (w kraju – o 23,1%) od zbiorów uzyskanych w 2018 r. Niższe zbiory owoców z drzew odnotowano prawie we wszystkich województwach, w tym największy w województwie podkarpackim (o 63,7%). Wzrost zbiorów owoców z drzew wystąpił jedynie w województwie dolnośląskim (o 2,4%). Gospodarstwa indywidualne w województwie opolskim wyprodukowały 4,8 tys. t owoców, co stanowiło 99,7% ogólnego ich zbioru w województwie.

Wykres 13. Struktura zbiorów owoców z drzew w sadach w 2019 r.
Chart 13. Structure of production of tree fruit in orchards in 2019

^a Brzoskwinie, morele i orzechy włoskie.
^a Peaches, apricots and walnuts.

W produkcji owoców z drzew ogółem największy udział (72,7%) stanowiły jabłka, których zbiory w 2019 r. wynosiły 3,5 tys. t, ale były o 0,9 tys. t niższe od notowanych w poprzednim roku. Plony jabłek (w sadach) osiągnęły poziom 108,7 dt/ha, w kraju – 174,9 dt/ha.

Łącznie, w województwie opolskim zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2019 r. wynosiły 2,7 tys. t i były o 0,2 tys. t, tj. o 5,5% niższe od zbiorów w 2018 r. (w kraju – o 17,6%). Spadek zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych odnotowano w czternastu województwach, największy w lubelskim (o 27,9%). Wzrost natomiast wystąpił w dwóch województwach, w zachodniopomorskim (o 5,0%) oraz podlaskim (o 2,4%). Gospodarstwa indywidualne w województwie opolskim wyprodukowały 2,7 tys. t owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych, co stanowiło 97,9% ogólnego ich zbioru w województwie.

Tablica 14. Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach
Table 14. Structure of production of berry fruit in orchards

Wyszczególnienie Specification	2018		2019	
	województwo voivodship	kraj country	województwo voivodship	kraj country
	w odsetkach in percent			
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0
Truskawki ^{ab} Strawberries ^{ab}	63,0	33,9	68,9	37,2
Maliny ^c Raspberries ^c	3,6	20,0	3,1	15,9
Porzeczki Currants	7,3	28,5	6,0	26,5
Agrest Gooseberries	2,1	2,0	1,8	2,0
Jagodowe pozostałe ^d Other berries ^d	24,0	15,6	20,2	18,4

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych. b,c Łącznie z: b – poziomkami, c – jeżyną bezkolcówą. d Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne.

a Including cultivation in kitchen gardens. b,c Including: b – wild strawberries, c – thornless blackberry. d Chokeberries, blueberries, grapes, hazelnuts and others.

Największy udział (68,9%) w produkcji owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych miały truskawki, których produkcja wynosiła 1,9 tys. t i była o 0,1 tys. t, tj. o 3,3% wyższa (w kraju – niższa o 9,5%) od ubiegłorocznej. Plony truskawek osiągnęły poziom 57,1 dt/ha i były o 6,4% niższe niż przed rokiem (w kraju odpowiednio: 35,6 dt/ha i o 10,8%).

Zwierzęta gospodarskie

Livestock

Biorąc pod uwagę pogłowie podstawowych zwierząt gospodarskich w województwie opolskim w 2019 r. wzrost w odniesieniu do roku poprzedniego wystąpił jedynie w przypadku pogłowia drobiu, natomiast pogłowie owiec, trzody chlewnej oraz bydła zmniejszyło się. W stosunku do 2015 r. zwiększyło się pogłowie drobiu oraz bydła, a zmniejszyło się pogłowie trzody chlewnej i owiec. W kraju natomiast zarówno w porównaniu z 2018 r., jak i 2015 r. odnotowano wzrost pogłowia dla wszystkich podstawowych gatunków zwierząt gospodarskich.

Tablica 15. Pogłowie podstawowych gatunków zwierząt gospodarskich

Table 15. Livestock of basic species

Wyszczególnienie Specification	2015	2018	2019			
	w sztukach in heads			2015=100	2018=100	kraj=100 country=100
Bydło ^a Cattle ^a	116810	126573	125335	107,3	99,0	2,0
w tym krowy of which cows	40888	45006	42358	103,6	94,1	1,8
Trzoda chlewna ^a Pigs ^a	377470	365515	317285	84,1	86,8	2,8
w tym lochy of which sows	30089	28735	27462	91,3	95,6	3,6
Owce ^a Sheep ^a	2195	2470	2143	97,6	86,8	0,8
Drób ^b Poultry ^b	4417703	4761932	4977676	112,7	104,5	2,4

a Stan w grudniu. b Stan w czerwcu.

a As of December. b As of June.

Bydło

Cattle

W grudniu 2019 r. pogłowie bydła wyniosło 125,3 tys. szt. i było niższe o 1,2 tys. szt. (o 1,0%) w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku i o 1,4 tys. szt. (o 1,1%) w stosunku do stanu w czerwcu 2019 r. W kraju pogłowie bydła w porównaniu ze stanem notowanym w grudniu 2018 r. wzrosło o 1,3%, a w stosunku do stanu w czerwcu 2019 r. zmniejszyło się o 1,5%. W odniesieniu do 2015 r. pogłowie bydła zwiększyło się o 8,5 tys. szt., tj. o 7,3% (w kraju – o 8,7%). Udział pogłowia bydła w województwie opolskim stanowił 2,0% pogłowia krajowego.

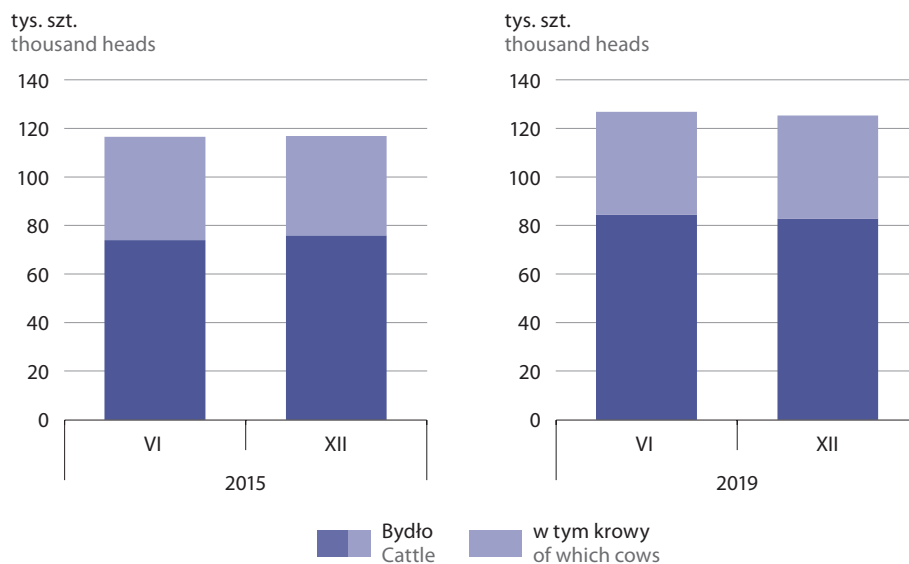
Pogłowie krów w województwie opolskim w grudniu 2019 r. wyniosło podobnie jak w czerwcu 2019 r., tj. 42,4 tys. szt., a zmniejszyło się w skali roku o 2,6 tys. szt. (o 5,9%). W kraju pogłowie krów zmniejszyło się o 0,5% w stosunku do grudnia 2018 r. i o 2,2% w porównaniu z czerwcem 2019 r.

W grudniu 2019 r. pogłowie krów mlecznych wyniosło 37,6 tys. szt., tj. 88,8% ogólnej populacji krów (w kraju – 90,1%). W porównaniu z analogicznym okresem 2018 r. udział krów mlecznych w ogólnym pogłowie krów zmniejszył się o 1,7 p. proc. (w kraju – o 1,5 p. proc.).

Wykres 14. Pogłowie bydła stan na początku miesiąca

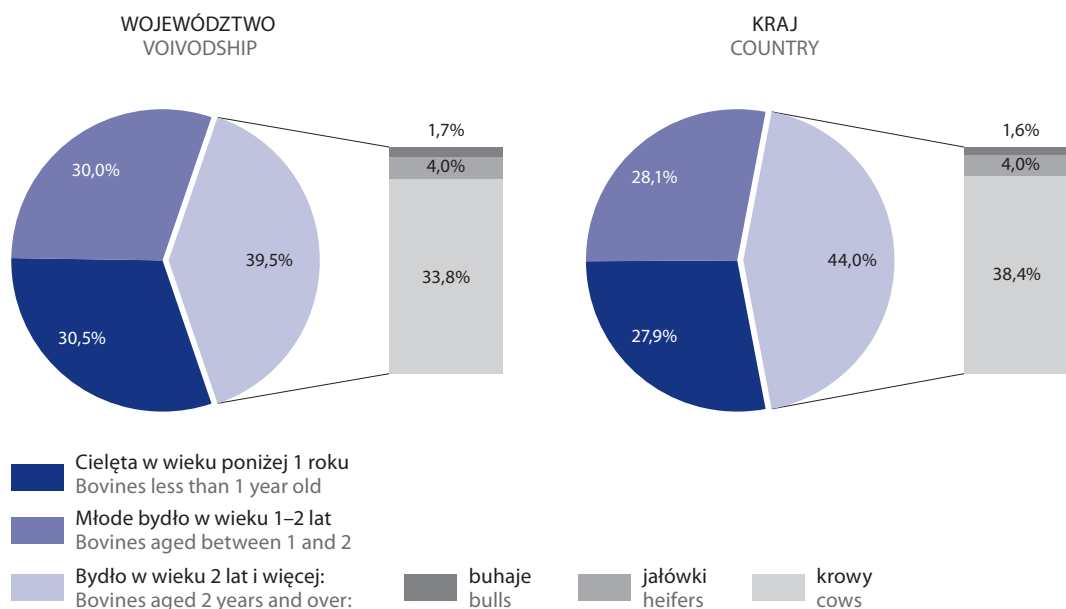
Chart 14. Cattle livestock as of the beginning of the month

W skali roku liczebność pogłowia bydła w wieku 2 lat i więcej (z wyłączeniem krów) zmniejszyła się, tj. o 6,0%. Wzrosła natomiast liczebność pogłowia młodego bydła w wieku 1–2 lat oraz cieląt w wieku poniżej 1 roku odpowiednio: o 3,7% i o 1,4%.

Wykres 15. Struktura pogłowia bydła w 2019 r. stan w dniu 1 grudnia

Chart 15. Structure of cattle livestock in 2019 as of 1st December

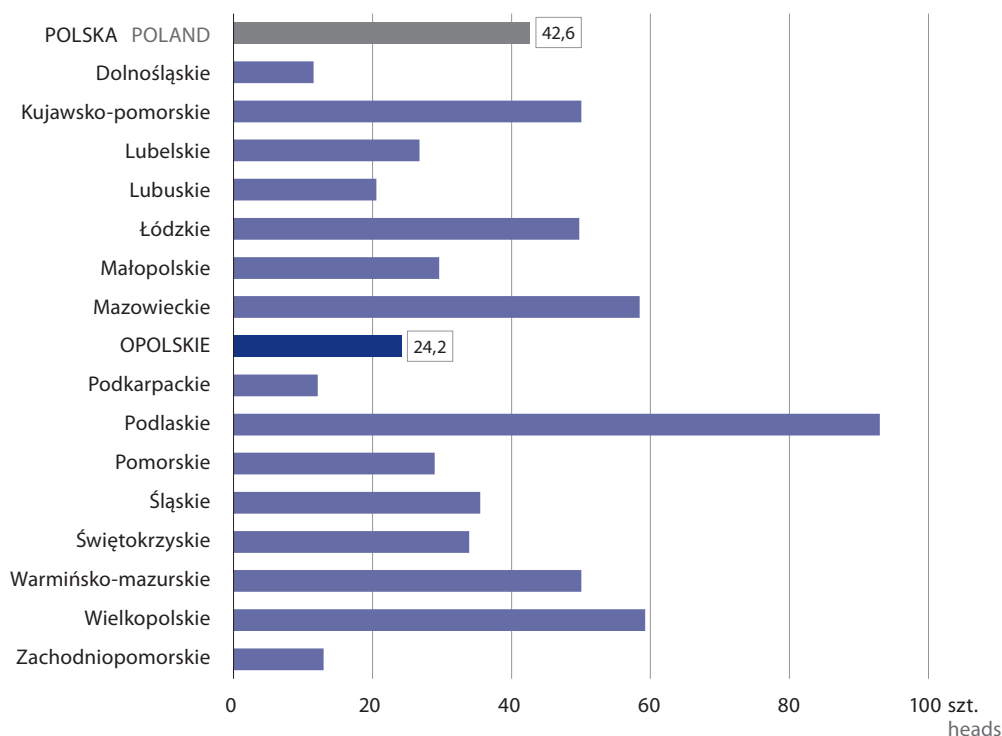

W porównaniu ze strukturą pogłowia bydła notowanego w grudniu 2018 r. wzrósł udział młodego bydła w wieku 1–2 lat – o 1,3 p. proc. (w kraju – o 0,1 p. proc.) oraz grupy cieląt w wieku poniżej 1 roku – o 0,7 p. proc. (w kraju – o 0,3 p. proc.). Obniżeniu natomiast uległ udział krów – o 1,7 p. proc. (w kraju – o 0,7 p. proc.) oraz pozostałego bydła w wieku 2 lat i więcej (z wyłączeniem krów) – o 0,3 p. proc. (w kraju – wzrost o 0,3 p. proc.). W województwie opolskim odnotowano wyższy udział w stosunku do struktury krajowej cieląt w wieku poniżej 1 roku, młodego bydła w wieku 1–2 lat oraz pozostałego bydła w wieku 2 lat i więcej (z wyłączeniem krów). Odsetek krów w województwie opolskim był niższy niż w kraju.

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w grudniu 2019 r. wyniosła 24,2 szt., w tym krów – 8,2 szt. wobec 25,9 szt. i 9,2 szt. w grudniu 2018 r. (w kraju odpowiednio: 42,6 szt. i 16,4 szt. wobec 42,2 szt. i 16,5 szt.). Pod względem obsady bydła na 100 ha użytków rolnych województwo opolskie zajmowało 11 miejsce w kraju. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w województwie podlaskim (93,0 szt.), natomiast najniższą w dolnośląskim (11,5 szt.).

Wykres 16. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w 2019 r. stan w dniu 1 grudnia

Chart 16. Cattle per 100 ha of agricultural land in 2019 as of 1st December

W przekroju terytorialnym w czterech województwach odnotowano spadek pogłowia bydła w grudniu 2019 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2018 r., największy w podkarpackim (o 8,0%). W pozostałych województwach wystąpił wzrost, w tym największy w warmińsko-mazurskim (o 4,7%).

Trzoda chlewna

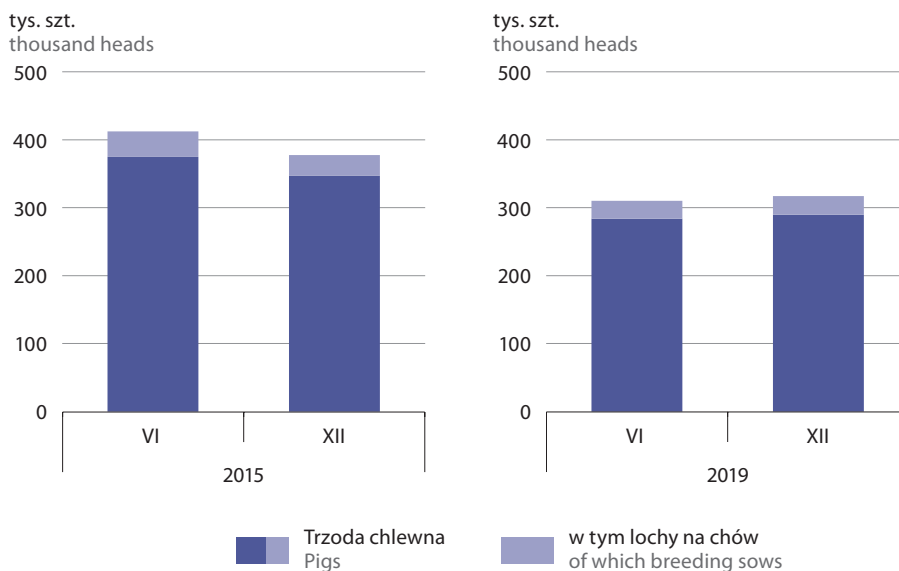
Pigs

W grudniu 2019 r. pogłowie trzody chlewniej ogółem wyniosło 317,3 tys. szt. i w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku zmniejszyło się o 48,2 tys. szt. (o 13,2%), a zwiększyło się o 7,0 tys. szt. (o 2,3%) w odniesieniu do stanu w czerwcu 2019 r. W kraju pogłowie trzody chlewniej było wyższe o 1,7% od stanu zanotowanego w analogicznym okresie 2018 r. i o 4,0% w porównaniu z liczebnością stada trzody chlewniej w czerwcu 2019 r. W stosunku do 2015 r. odnotowano zmniejszenie pogłowia trzody chlewniej o 60,2 tys. szt., tj. o 15,9% (w kraju – wzrost o 5,9%). Udział pogłowia trzody chlewniej w województwie polskim w pogłowie krajowym w grudniu 2019 r. wyniósł 2,8%.

Stado loch na chów w porównaniu z grudniem 2018 r. zmniejszyło się o 1,3 tys. szt. (o 4,4%) do poziomu 27,5 tys. szt., natomiast pogłowie loch prośnych zwiększyło się w tym czasie o 0,3 tys. szt. (o 1,4%) do poziomu 20,4 tys. szt. (w kraju – wzrost odpowiednio: o 1,6% i o 3,6%). W stosunku do stanu w czerwcu 2019 r. liczba loch na chów zwiększyła się o 1,1 tys. szt., tj. o 4,2% (w kraju – o 0,3%), w tym loch prośnych – o 1,6 tys. szt., tj. o 8,4% (w kraju – spadek o 2,1%).

Wykres 17. Pogłowie trzody chlewniej stan na początku miesiąca

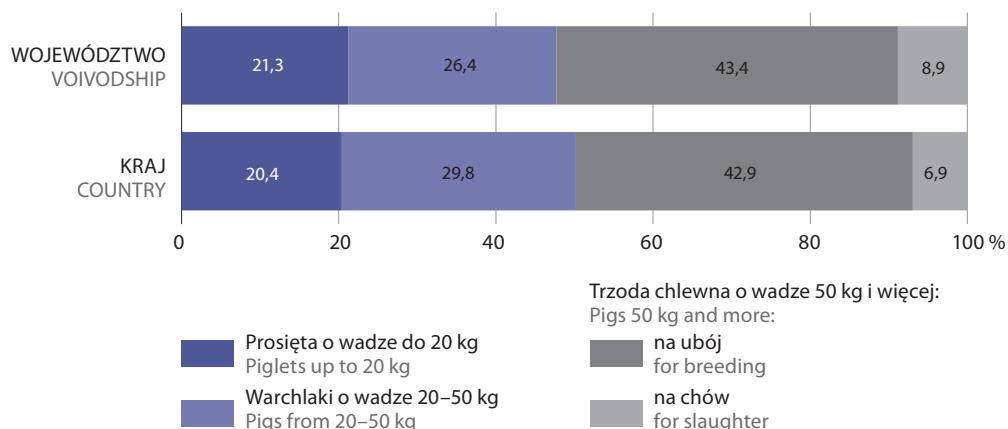
Chart 17. Pigs livestock as of the beginning of the month

W porównaniu ze strukturą trzody chlewniej ogółem odnotowaną w grudniu 2018 r. zwiększył się udział trzody chlewniej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na chów oraz na ubój (odpowiednio: o 0,9 p. proc. i o 0,5 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział prosiąt oraz warchlaków (odpowiednio: o 1,1 p. proc. i o 0,3 p. proc.). W kraju w grudniu 2019 r. w stosunku do danych uzyskanych w analogicznym okresie 2018 r. wzrósł udział warchlaków (o 0,5 p. proc.), udział trzody chlewniej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na chów utrzymał się na tym samym poziomie. Zmniejszył się natomiast udział prosiąt oraz trzody chlewniej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na ubój (odpowiednio: o 0,3 p. proc. i o 0,2 p. proc.).

Wykres 18. Struktura pogłowia trzody chlewnej w 2019 r. stan w dniu 1 grudnia

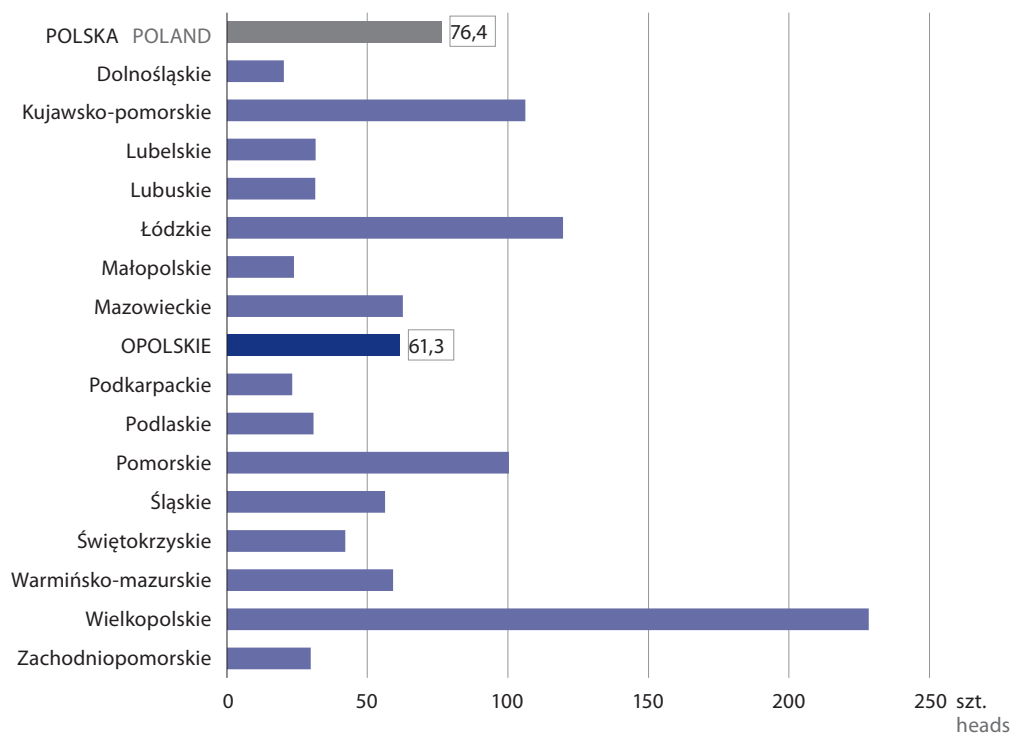
Chart 18. Structure of pigs livestock in 2019 as of 1st December

W grudniu 2019 r. obsada trzody chlewnej ogółem, w tym loch na chów, na 100 ha użytków rolnych wyniosła odpowiednio: 61,3 szt. i 5,3 szt. wobec 74,8 szt. i 5,9 szt. w grudniu 2018 r. (w kraju odpowiednio: 76,4 szt. i 5,2 szt. wobec 75,2 szt. i 5,1 szt.). Pod względem obsady trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych województwo opolskie zajmowało 6 miejsce w kraju. Najwyższą obsadę odnotowano w województwie wielkopolskim (228,5 szt.), natomiast najniższą w dolnośląskim (20,3 szt.).

Wykres 19. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych w 2019 r. stan w dniu 1 grudnia

Chart 19. Pigs per 100 ha of agricultural land in 2019 as of 1st December

W przekroju terytorialnym w grudniu 2018 r. w porównaniu ze stanem notowanym przed rokiem spadek pogłowia trzody chlewnej ogółem wystąpił w siedmiu województwach, największy w dolnośląskim (o 19,6%). Wzrost pogłowia trzody chlewnej odnotowano w dziewięciu województwach, w tym największy w pomorskim (o 11,3%).

Owce Sheep

W grudniu 2019 r. pogłowie owiec wyniosło 2,1 tys. szt. i było niższe o 13,2% w porównaniu ze stanem w grudniu 2018 r. oraz o 2,4% w stosunku do 2015 r. (w kraju wzrost odpowiednio: o 0,3% i o 21,0%). Liczebność stada maciorek zmniejszyła się o 32,0% w porównaniu z analogicznym okresem 2018 r. i o 28,7% w odniesieniu do grudnia 2015 r. (w kraju odpowiednio: spadek o 0,2% i wzrost o 12,6%). W stosunku do stanu notowanego w czerwcu 2019 r. pogłowie owiec ogółem zmniejszyło się o 4,9%, a populacja maciorek o 15,2% (w kraju odpowiednio: o 2,0% i o 0,4%). Udział pogłowia owiec w województwie opolskim w pogłowie krajowym wyniósł 0,8%.

W grudniu 2019 r. w strukturze pogłowia owiec udział maciorek (tj. samic, które miały już potomstwo i samic pokrytych po raz pierwszy) wyniósł 53,2% (w kraju – 58,9%) i zmniejszył się w skali roku o 14,8 p. proc. (w kraju – o 0,3 p. proc.).

W województwie opolskim obsada pogłowia owiec na 100 ha użytków rolnych w grudniu 2019 r. wyniosła 0,4 szt., wobec 0,5 szt. w 2018 r. (w kraju po 1,8 szt.). Najwyższym wskaźnikiem charakteryzowało się województwo małopolskie (13,9 szt.), a najniższym mazowieckie i opolskie (po 0,4 szt.).

W przekroju terytorialnym w ujęciu rocznym spadek pogłowia owiec odnotowano w dziewięciu województwach, największy w świętokrzyskim (o 23,2%). W pozostałych województwach odnotowano wzrost pogłowia owiec, największy wystąpił w województwie śląskim (o 35,5%).

Drób Poultry

W czerwcu 2019 r. pogłowie drobiu w województwie opolskim wyniosło 4977,7 tys. szt. i było wyższe niż przed rokiem o 215,7 tys. szt. (o 4,5%) i o 560,0 tys. szt., tj. o 12,7% w stosunku do 2015 r. W kraju pogłowie drobiu również wzrosło zarówno w porównaniu z 2018 r., jak i 2015 r. odpowiednio: o 2,0% i o 28,7%. Rolnicy w województwie opolskim w 2019 r. utrzymywali 2,4% krajowego pogłowia drobiu ogółem.

Tablica 16. Pogłowie drobiu według gatunków stan w czerwcu

Table 16. Poultry stocks by species as of June

Wyszczególnienie Specification	2015	2018	2019			
	w tysiącach sztuk in thousand heads			2015=100	2018=100	kraj=100 country=100
Ogółem Total	4417,7	4761,9	4977,7	112,7	104,5	2,4
W tym drób kurzy Of which hens	4330,6	4576,4	4827,8	111,5	105,5	2,6
w tym nioski of which laying	872,5	867,7	738,2	84,6	85,1	1,4

W czerwcu 2019 r. obsada drobiu ogółem, w tym drobiu kurzego, na 100 ha użytków rolnych wyniosła odpowiednio: 962,4 szt. i 933,4 szt. wobec 974,7 szt. i 936,7 szt. w czerwcu 2018 r. (w kraju odpowiednio: 1432,1 szt. i 1246,6 szt. wobec 1405,9 szt. i 1242,1 szt.). Pod względem obsady drobiu ogółem na 100 ha użytków rolnych województwo opolskie zajmowało 13 miejsce w kraju. Najwyższym wskaźnikiem charakteryzowało się województwo śląskie (2419,6 szt.), a najniższym lubelskie (707,1 szt.).

W przekroju terytorialnym wzrost pogłowia drobiu ogółem w czerwcu 2019 r. w porównaniu ze stanem rejestrowanym przed rokiem zanotowano w jedenastu województwach, w tym największy w lubelskim (o 21,9%). Spadek pogłowia drobiu odnotowano w pięciu województwach, największy w mazowieckim (o 9,8%).

Skup i ceny wybranych produktów rolnych

Procurement and prices of selected agricultural products

W województwie opolskim w 2019 r. skupiono produkty rolne o wartości 2011,3 mln zł (w cenach bieżących, bez podatku VAT), tj. o 7,7% niższej niż w 2018 r., a wyższej o 4,9% w odniesieniu do 2015 r. (w kraju wyższej odpowiednio: o 2,1% i o 15,0%). Udział województwa w krajowej wartości skupu produktów rolnych zmniejszył się z 3,4% w 2018 r. do 3,1% w 2019 r. Wartość skupu produktów rolnych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych w omawianym okresie zmniejszyła się o 12,8% (w kraju – wzrosła o 2,0%) i wynosiła 3888,55 zł.

W 2019 r. wartość skupionych produktów roślinnych osiągnęła poziom 1018,2 mln zł i zmniejszyła się o 15,6% w stosunku do 2018 r. oraz o 5,3% w porównaniu z 2015 r. Równocześnie stanowiła ona 50,6% ogólnej wartości skupu w województwie (w 2018 r. – 55,3%; w kraju odpowiednio: 29,2% i 29,7%). W 2019 r. wartość skupu produktów zwierzęcych wynosiła 993,1 mln zł i zwiększyła się o 2,0% w porównaniu z 2018 r., a o 17,8% w stosunku do 2015 r.

Zboża

Cereals

Skup zbóż w 2019 r. wyniósł 931,0 tys. t i był o 12,7 tys. t (o 1,4%) większy niż w roku poprzednim (w kraju – mniejszy o 5,3%), a o 85,2 tys. t (o 8,4%) mniejszy w porównaniu z 2015 r. Skup zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi osiągnął wartość 701,4 tys. t i w porównaniu z 2018 r. zmniejszył się o 21,4 tys. t, tj. o 3,0% (w kraju – o 7,0%). Odnotowano również spadek w skupie pszenicy – o 31,9 tys. t oraz owsa i mieszanek zbożowych – o 0,4 tys. t. W okresie lipiec–grudzień 2019 r. skupiono 460,8 tys. t zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, tj. o 4,5% więcej niż w analogicznym okresie 2018 r.

W 2019 r. w strukturze skupu zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi największy udział stanowił skup pszenicy – 79,8% (w kraju – 67,6%). W porównaniu z 2018 r. udział skupu pszenicy zmniejszył się o 2,0 p. proc. (w kraju – o 2,4 p. proc.). W 2019 r. skup pszenicy wyniósł 559,4 tys. t i był o 5,4% mniejszy niż przed rokiem (w kraju – o 10,2%). W okresie od lipca do grudnia 2019 r. skupiono łącznie 355,2 tys. t pszenicy (o 1,4% więcej niż w analogicznym okresie 2018 r.), co stanowiło 38,6% zbiorów (w 2018 r. – 44,7%). Skup żyta w 2019 r. w porównaniu z 2018 r. zwiększył się o 13,1% (w kraju – o 6,5%) do poziomu 13,6 tys. t. W okresie lipiec–grudzień 2019 r. skupiono 11,1 tys. t żyta, tj. o 33,6% więcej niż przed rokiem. Skup żyta w omawianym okresie stanowił 18,8% jego zbiorów (w 2018 r. – 27,0%).

Średnia roczna cena skupu zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wynosiła 69,90 zł za 1 dt i była o 0,2% niższa niż przed rokiem, a o 8,9% wyższa niż w 2015 r. W kraju przeciętna cena skupu zbóż podstawowych w 2019 r. wynosiła 69,65 zł za 1 dt i spadła o 0,9% w odniesieniu do 2018 r., a wzrosła o 9,6% w stosunku do 2015 r.

Tablica 17. Przeciętne ceny roczne podstawowych produktów roślinnych w skupie i na targowiskach w 2019 r.

Table 17. Average annual procurement and marketplace prices of basic crops in 2019

Wyszczególnienie Specification	Skup Procurement			Targowiska Marketplaces		
	w złotych in PLN	2015=100	2018=100	w złotych in PLN	2015=100	2018=100
Województwo Voivodship						
Ziarno zbóż ^a za 1 dt: Cereal grain ^a per dt:						
pszenicy wheat	71,13	109,1	100,5	100,76	130,7	106,8
żyta rye	58,30	117,0	94,4	–	x	x
jęczmienia barley	65,43	107,4	96,3	87,41	131,9	110,3
owsa i mieszanek zbożowych oats and cereal mixed	53,73	119,3	105,3	77,92	141,4	108,6
Ziemniaki jadalne ^b za 1 dt Edible potatoes ^b per dt	59,67	103,6	116,4	209,36	244,4	189,8
Kraj Country						
Ziarno zbóż ^a za 1 dt: Cereal grain ^a per dt:						
pszenicy wheat	72,26	108,1	99,5	91,63	121,2	109,6
żyta rye	60,38	117,4	101,2	73,49	125,3	109,5
jęczmienia barley	67,37	110,4	99,1	86,23	121,9	110,8
owsa i mieszanek zbożowych oats and cereal mixed	61,65	127,5	105,9	76,09	127,0	112,2
Ziemniaki jadalne ^b za 1 dt Edible potatoes ^b per dt	84,54	165,3	145,7	189,17	230,6	195,1

a W skupie bez ziarna siewnego. b Bez wczesnych.

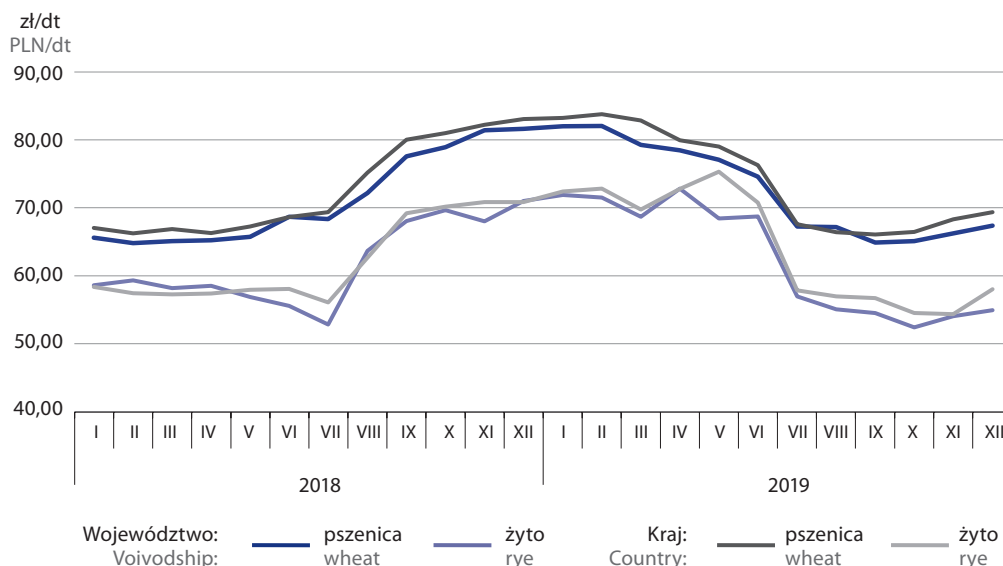
a In procurement excluding sowing seed. b Excluding early kinds.

W 2019 r. w województwie opolskim za 1 dt pszenicy w skupie płacono średnio 71,13 zł, tj. o 0,5% więcej niż przed rokiem, a za żyto – 58,30 zł (o 5,6% mniej). W kraju średnia roczna cena pszenicy wynosiła 72,26 zł za 1 dt (w porównaniu z 2018 r. – spadek o 0,5%), a żyta – 60,38 zł za 1 dt (wzrost – o 1,2%).

W II półroczu 2019 r. przeciętna cena pszenicy wynosiła 66,43 zł za 1 dt i spadła o 11,0% w porównaniu z analogicznym okresem 2018 r., natomiast żyta ukształtowała się na poziomie 55,58 zł za 1 dt i była o 11,4% niższa niż przed rokiem.

Wykres 20. Ceny skupu wybranych zbóż
 Chart 20. Procurement prices of selected cereals

Na targowiskach w województwie opolskim w 2019 r. za 1 dt pszenicy płacono średnio 100,76 zł, tj. więcej o 6,8% niż w roku poprzednim (w kraju odpowiednio: 91,63 zł i o 9,6%).

Ziemniaki Potatoes

Skup ziemniaków w województwie opolskim w 2019 r. wynosił 44,9 tys. t i był mniejszy o 4,2 tys. t, tj. o 8,6% niż przed rokiem (w kraju – o 9,7%) oraz o 6,9 tys. t, tj. o 13,4% (w kraju – wyższy o 1,9%) w odniesieniu do 2015 r. Średnia cena skupu ziemniaków za 1 dt wynosiła 58,48 zł i była wyższa o 14,7% od notowanej rok wcześniej (w kraju odpowiednio: 58,33 zł za 1 dt i wyższa o 37,0%) oraz o 5,3% (w kraju – o 46,1%) w porównaniu z 2015 r. Średnia cena ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) w 2019 r. wynosiła 59,67 zł za 1 dt, tj. o 16,4% więcej niż przed rokiem (w kraju – 84,54 zł za 1 dt, wzrost o 45,7% w porównaniu z 2018 r.). W obrocie targowiskowym średnia roczna cena ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) była o 89,8% wyższa od notowanej w 2018 r. i wynosiła 209,36 zł za 1 dt (w kraju odpowiednio: 189,17 zł i o 95,1%).

Buraki cukrowe Sugar beets

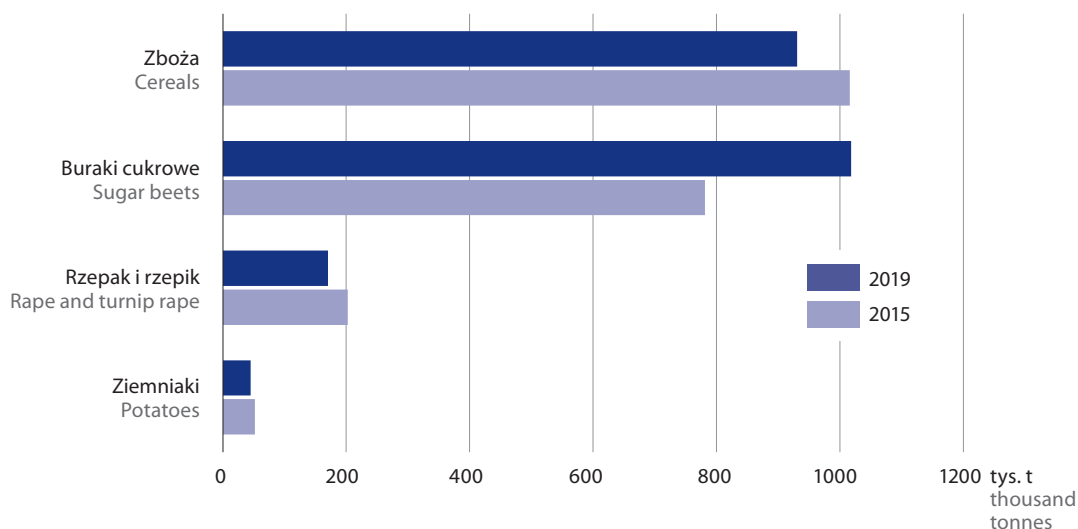
W 2019 r. skupiono 1018,3 tys. t buraków cukrowych, tj. o 146,3 tys. t (o 12,6%) mniej niż w roku poprzednim, a o 237,1 tys. t (o 30,4%) więcej w stosunku do 2015 r. (w kraju odpowiednio: o 2,7% i o 34,9%). Średnia cena skupu 1 dt buraków cukrowych wynosiła 7,63 zł i była niższa o 1,3% w stosunku do ceny ubiegłorocznej, o 38,3% w porównaniu z 2015 r. W kraju średnia cena skupu 1 dt buraków cukrowych wzrosła o 1,4%, a w porównaniu z 2015 r. spadła o 10,7%.

Rzepak i rzepik

Rape and turnip rape

Skup rzepaku i rzepiku w 2019 r. wyniósł 170,4 tys. t i był niższy o 113,4 tys. t, tj. o 39,9% niż przed rokiem i o 31,8 tys. t (o 15,7%) niż w 2015 r. (w kraju odpowiednio: wyższy o 4,7% i niższy o 12,7%). Średnia cena skupu 1 dt rzepaku i rzepiku była wyższa w stosunku do ceny notowanej rok wcześniej o 0,1% (w kraju – o 0,3%) oraz o 4,5% (w kraju – o 3,5%) i wynosiła 156,89 zł (w kraju – 155,81 zł).

Wykres 21. Skup wybranych produktów roślinnych
Chart 21. Procurement of selected crop products

Żywiec rzeźny

Animals for slaughter

Skup żywca rzeźnego w 2019 r. wyniósł 133,4 tys. t i był niższy o 6,9 tys. t, tj. o 4,9% od ilości skupionego żywca rzeźnego w 2018 r. (w kraju – o 3,4%), a wyższy o 2,0 tys. t, tj. o 1,5% od odnotowanego w 2015 r. (w kraju – o 7,6%). W strukturze żywca rzeźnego ogółem największy udział miał skup żywca wieprzowego (51,0%), a następnie drobiowego (43,4%).

Skup żywca wieprzowego wyniósł 68,1 tys. t i był mniejszy o 8,2 tys. t (o 10,8%) niż w 2018 r. (w kraju – o 9,3%) oraz o 0,8 tys. t (o 1,2%) w porównaniu z 2015 r. (w kraju – o 4,3%). Przeciętna cena skupu 1 kg żywca wieprzowego w 2019 r. wynosiła 5,56 zł (w kraju – 5,39 zł) i była wyższa o 20,0% od notowanej w 2018 r. (w kraju – o 20,3%) oraz o 33,9% (w kraju – o 25,4%) w odniesieniu do 2015 r.

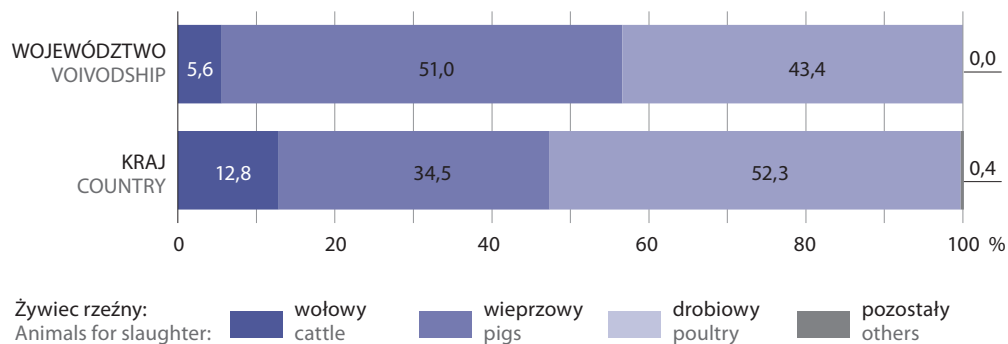
Tablica 18. Przeciętne ceny roczne podstawowych produktów zwierzęcych w skupie
 Table 18. Average annual procurement prices of basic animal products

Wyszczególnienie Specification	2015	2018	2019		
	w złotych in PLN		2015=100	2018=100	
Województwo Voivodship					
Żywiec rzeźny za 1 kg: Animals for slaughter per kg:					
bydło (bez cieląt) cattle (excluding calves)	5,97	6,31	6,12	102,4	96,9
trzoda chlewna pigs	4,15	4,63	5,56	133,9	120,0
drób poultry	3,53	3,53	3,47	98,3	98,4
Mleko krowie za 1 l Cows' milk per l	1,18	1,37	1,39	117,3	101,4
Kraj Country					
Żywiec rzeźny za 1 kg: Animals for slaughter per kg:					
bydło (bez cieląt) cattle (excluding calves)	6,02	6,58	6,33	105,2	96,3
trzoda chlewna pigs	4,30	4,48	5,39	125,4	120,3
drób poultry	3,94	3,77	3,90	99,1	103,5
Mleko krowie za 1 l Cows' milk per l	1,13	1,35	1,35	119,3	100,5

Skup żywca wołowego w 2019 r. wynosił 7,5 tys. t i był niższy o 0,6 tys. t (o 6,9%) niż w roku poprzednim (w kraju – o 11,5%) oraz o 1,3 tys. t (o 15,1%) w porównaniu z 2015 r. (w kraju – o 3,9%). Średnia roczna cena skupu bydła była o 3,1% niższa niż w 2018 r. (w kraju – o 3,7%), a o 2,4% wyższa w stosunku do 2015 r. (w kraju – o 5,2%). Za 1 kg żywca wołowego w skupie płacono średnio 6,12 zł (w kraju – 6,33 zł).

W 2019 r. skup żywca drobiowego wynosił 57,9 tys. t i zwiększył się o 1,9 tys. t, tj. o 3,4% (w kraju – o 3,5%) w porównaniu z 2018 r. oraz o 4,2 tys. t, tj. o 7,8% (w kraju – o 21,7%) w stosunku do 2015 r. Średnia cena drobiu kształtowała się na poziomie 3,47 zł za 1 kg i była niższa o 1,6% (w kraju – wyższa o 3,5%) od notowanej rok wcześniej oraz o 1,7% niż w 2015 r. (w kraju – o 0,9%)

Wykres 22. Struktura skupu żywca rzeźnego w 2019 r.
 Chart 22. Structure of procurement of animals for slaughter in 2019

Mleko krowie

Cows' milk

Skup mleka w 2019 r. wynosił 260841 tys. l i był niższy o 7852 tys. l, tj. o 2,9% (w kraju – wyższy o 1,8%) w porównaniu z wielkością skupu w 2018 r., a wyższy o 13460 tys. l, tj. o 5,4% (w kraju – o 11,9%) niż w 2015 r. Za 1 l mleka płacono średnio 1,39 zł, tj. więcej o 1,4% niż w 2018 r. i o 17,3% w porównaniu z 2015 r. (w kraju odpowiednio: o 0,5% i o 19,3%).

Wartość produkcji rolniczej

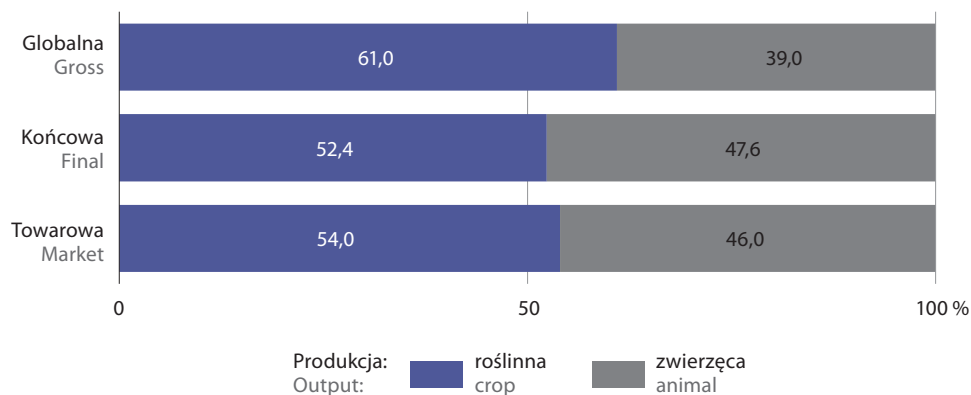
Value of agricultural output

Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza

Gross, final and market agricultural output

Wartość produkcji globalnej w 2018 r. w województwie opolskim zwiększyła się o 4,1% (w cenach stałych) w porównaniu z rokiem poprzednim. Wzrost dotyczył zarówno produkcji roślinnej (o 6,6%), jak i zwierzęcej (o 0,5%). Województwo opolskie w 2018 r. wytworzyło 2,8% krajowej globalnej produkcji rolniczej, a udział produkcji roślinnej i zwierzęcej wynosił odpowiednio: 3,7% i 2,0%. Produkcja roślinna stanowiła 61,0% wartości globalnej produkcji rolniczej (w 2017 r. – 62,9%).

Wykres 23. Struktura produkcji rolniczej w 2018 r. (ceny stałe)
Chart 23. Structure of agricultural output in 2018 (constant prices)

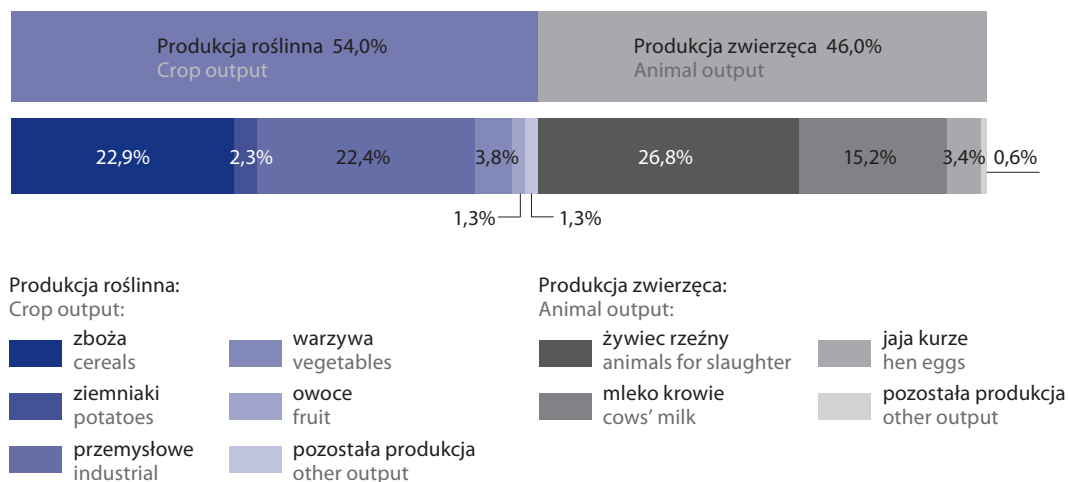

Znaczący wpływ na zdolność produkcyjną rolnictwa miały gospodarstwa indywidualne, które wytworzyły 73,8% (w 2017 r. – 81,5%) globalnej produkcji rolniczej.

Końcowa produkcja rolnicza w 2018 r. była o 7,7% (w cenach stałych) wyższa niż w roku poprzednim, na co wpływ miał przede wszystkim wzrost produkcji roślinnej o 15,3%. W 2018 r. produkcja roślinna stanowiła 52,4% wartości końcowej produkcji rolniczej (w 2017 r. – 53,0%).

W 2018 r. sprzedaż produktów rolnych do skupu i na targowiskach mierzona wartością towarowej produkcji rolniczej zwiększyła się o 9,6% (w cenach stałych) w porównaniu z rokiem poprzednim, przy wzroście produkcji roślinnej o 16,5%, a produkcji zwierzęcej o 2,5%. W ogólnokrajowej towarowej produkcji rolniczej udział województwa opolskiego w 2018 r. ukształtował się na poziomie 2,8%, produkcja roślinna stanowiła 4,2%, a zwierzęca – 2,1%. Udział produkcji towarowej w globalnej produkcji rolniczej w 2018 r. wynosił 80,0% i był wyższy o 4,7 p. proc. w stosunku do 2017 r. Ponad połowę wartości towarowej produkcji rolniczej stanowiła produkcja roślinna (54,0%; w 2017 r. – 53,6%).

Wykres 24. Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2018 r. (ceny stałe)
 Chart 24. Structure of market agricultural output in 2018 (constant prices)

Gospodarstwa indywidualne w 2018 r. sprzedały do skupu i na targowiskach produkty rolne stanowiące 73,1% (przed rokiem – 83,2%) towarowej produkcji rolniczej wytworzonej w województwie opolskim.

Uwagi metodologiczne

Źródła, zakres danych

1. Publikacja zawiera podstawowe dane o użytkowaniu gruntów, zużyciu nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych, o produkcji głównych ziemiopłodów rolnych, upraw pastewnych, warzyw i owoców, o pogłowie zwierząt gospodarskich, o skupie i cenach produktów rolnych oraz globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej.
2. Dane zawarte w niniejszej publikacji opracowano na podstawie:
  - uogólnionych wyników czerwcowego reprezentacyjnego badania gospodarstw rolnych osób fizycznych oraz na podstawie pełnego badania gospodarstw rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej; badanie zostało przeprowadzone w czerwcu i lipcu 2019 r. według stanu na 1 czerwca 2019 r. (dzień referencyjny) i obejmowało zmienne m.in. z zakresu użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, a także zużycia nawozów mineralnych w roku gospodarczym 2018/19,
  - uogólnionych wyników stałych reprezentacyjnych badań pogłowie zwierząt gospodarskich w gospodarstwach indywidualnych:
    - badania bydła, owiec i drobiu według stanu w czerwcu i grudniu,
    - badania trzody chlewnej w czerwcu – według stanu na 1 czerwca, w grudniu – według stanu na 1 grudnia,
  - wyników badania z zakresu użytkowania gruntów i powierzchni zasiewów oraz pogłowie zwierząt gospodarskich w gospodarstwach państwowych, spółdzielczych i spółkach z udziałem mienia sektora publicznego i prywatnego,
  - wyników badania o skupie produktów rolnych,
  - szacunków i ocen prowadzonych przez rzeczoznawców szczebla terenowego dla danych nie objętych sprawozdawczością,
  - wyników miesięcznych notowań cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach wybranych produktów rolnych prowadzonych przez sieć stałych ankierów GUS.

Źródłem informacji o cenach gruntów ornych w obrocie prywatnym jest kwartalne badanie przeprowadzane przez ankiera w formie wywiadu z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego wylosowanego do reprezentacyjnych badań rolniczych. Przeciętne ceny roczne gruntów ornych obliczane są jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen kwartalnych.

Badaniu pogłowie zwierząt gospodarskich podlegały zwierzęta gospodarskie znajdujące się w czasie badania w gospodarstwie rolnym oraz zwierzęta wysłane na redyki, wypasy i do bacówek. Spisywano wszystkie zwierzęta, tj. stanowiące własność użytkownika gospodarstwa lub członków jego gospodarstwa domowego, jak również zwierzęta przetrzymywane czasowo lub stale w gospodarstwie (przyjęte na wychów, opas itp.) niezależnie od tego, czy przyjęto je od gospodarstw indywidualnych, czy od jednostek państwowych, spółdzielczych, spółek.

Informacje w zakresie produkcji globalnej, końcowej i towarowej ze względu na dostępność danych zaprezentowano z rocznym opóźnieniem, tj. dla lat 2017 i 2018.

3. Wyniki czerwcowego reprezentacyjnego badania gospodarstw rolnych opracowane zostały według siedziby użytkownika gospodarstwa, tj. dla gospodarstw indywidualnych – według miejsca siedziby (zamieszkania) użytkownika, a dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej – według miejsca siedziby przedsiębiorstwa (gospodarstwa).
Do przeliczeń wyników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa – stan w czerwcu.
4. Powierzchnię, zbiory i plony ziemniaków podano bez powierzchni w ogrodach przydomowych.
5. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2018/19 dotyczy okresu od 1 VII 2018 r. do 30 VI 2019 r.).
6. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości "ogółem", a w ujęciu odsetkowym od „100%”. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.

Objaśnienia podstawowych pojęć

1. **Gospodarstwo rolne** – jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasienictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniele) i pszczół, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska (zgodnie z normami).

Gospodarstwo rolne osoby fizycznej (gospodarstwo indywidualne) to gospodarstwo będące własnością lub znajdujące się w użytkowaniu osoby fizycznej o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych (UR) lub o powierzchni poniżej 1 ha UR (w tym bez użytków rolnych), które spełnia co najmniej jeden z niżej wymienionych progów:

- 0,5 ha plantacji drzew owocowych,
- 0,5 ha plantacji krzewów owocowych,
- 0,3 ha szkółek sadowniczych i ozdobnych,
- 0,5 ha warzyw gruntowych,
- 0,5 ha truskawek gruntowych,
- 0,1 ha warzyw pod osłonami,
- 0,1 ha truskawek pod osłonami,
- 0,1 ha kwiatów i roślin ozdobnych pod osłonami,
- 0,5 ha chmielu,
- 0,1 ha tytoniu,
- 25 m² grzybów jadalnych,
- 10 szt. bydła ogółem,
- 5 szt. krów ogółem,
- 50 szt. świń (trzody chlewnej) ogółem,
- 10 szt. loch,
- 20 szt. owiec ogółem,
- 20 szt. kóz ogółem,
- 100 szt. drobiu ogółem,
- 5 szt. koni ogółem,
- 50 szt. samic królików,
- 5 szt. samic pozostałych zwierząt futerkowych,
- 10 szt. dzikich zwierząt utrzymywanych dla produkcji mięsa (np.: dziki, sarny, daniele),
- 20 pni pszczelich

lub niezależnie od ww. progów jest gospodarstwem ekologicznym.

Gospodarstwo rolne osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to gospodarstwo rolne prowadzone przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, którego podstawowa działalność jest zaliczana według Polskiej Klasyfikacji Działalności do sekcji A, dział 01, grupy:

- 01.1 – uprawy rolne inne niż wieloletnie,
- 01.2 – uprawy roślin wieloletnich,
- 01.3 – rozmnażanie roślin,
- 01.4 – chów i hodowla zwierząt,
- 01.5 – działalność mieszana,
- 01.6, klasa 01.61 – działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną (utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska), a także niezależnie od zaklasyfikowania działalności podstawowej, gdy w gruntach użytkowanych przez jednostkę powierzchnia użytków rolnych wynosi 1 ha i więcej lub prowadzony jest chów/hodowla zwierząt gospodarskich.

Podstawowe **grupowanie gospodarstw rolnych według powierzchni użytków rolnych** – dokonano w oparciu o przedziały domknięte lewostronnie, np. do przedziału 5–10 ha zaliczono gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych 5,00 ha do 9,99 ha (z wyjątkiem przedziału 1–5 ha, do którego zaliczono gospodarstwa o powierzchni 1,01 ha do 4,99 ha).

Za **użytkownika gospodarstwa rolnego** uważa się osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, faktycznie użytkującą gospodarstwo rolne, niezależnie od tego, czy jest właścicielem, dzierżawcą tego gospodarstwa czy też użytkuje je z innego tytułu i niezależnie od tego, czy grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego są położone na terenie jednej czy kilku gmin.

2. **Powierzchnia gruntów ogółem** oznacza łączną powierzchnię użytków rolnych, lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów niezależnie od tytułu władania – własnych, dzierżawionych (na zasadzie umowy i bezumownie), użytkowanych z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel itp.), wspólnych w części przypadających użytkownikowi, a także użytkowane przez gospodarstwo grunty należące do gospodarstw opuszczonych.
3. **Użytki rolne ogółem** to powierzchnia:
  - użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej (użytki rolne utrzymywane zgodnie z normami, spełniające wymogi Ustawy z 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego Dz. U. z 2015 r., poz. 1551, z późniejszymi zmianami), na którą składają się:
    - zasiewy,
    - łąki trwałe,
    - pastwiska trwałe,
    - uprawy trwałe, w tym sady,
    - ogrody przydomowe (bez powierzchni przeznaczonej na rekreację),
    - grunty ugorowane (łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny);
  - użytków rolnych pozostałych (użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze rolnej).

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym (z wyłączeniem upraw trwałych i w ogrodach przydomowych).

Powierzchnia łąk trwałych to grunty pokryte trwale trawami (5 lat lub więcej), z zasady koszone, a w rejonach górskich również powierzchnia koszonych hal i połonin. Łąki powinny być utrzymywane w dobrej kulturze rolnej i przynajmniej raz w roku koszone, ale zbiory niekoniecznie wykorzystywane do celów produkcyjnych.

Powierzchnia pastwisk trwałych to grunty pokryte trwale trawami (5 lat lub więcej), które z zasady nie są koszone, lecz wypasane, a w rejonach górskich również powierzchnia wypasanych hal i połonin utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z pastwiskami trwałymi niewykorzystywanymi do celów produkcyjnych oraz z ekstensywnie wypasanymi pastwiskami położonymi na terenie pagórkowatym lub na znacznej wysokości, na glebach niskiej klasy, na których nie stosuje się nawożenia, podsiewów, melioracji itp.).

Powierzchnia upraw trwałych to łączna powierzchnia sadów, szkółek drzew i krzewów owocowych, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, wikliny, innych gruntowych upraw trwałych, w tym tarniny, derenia i choinek bożonarodzeniowych, a także upraw trwałych pod osłonami.

Powierzchnia sadów to plantacje drzew owocowych, krzewów owocowych i upraw jagodowych utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z plantacjami leszczyny, malin, winorośli) rosnące w zwartym nasadzeniu, a także szkółki drzew i krzewów owocowych. Do sadów nie zalicza się powierzchni uprawy truskawek i poziomek.

Powierzchnia ogrodów przydomowych to powierzchnia zlokalizowana najczęściej wokół siedziby gospodarstwa, często oddzielona od reszty gospodarstwa. Obejmuje powierzchnię upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie w gospodarstwie domowym użytkownika gospodarstwa rolnego. Sporadycznie nadwyżki zbiorów mogą być sprzedawane. Ogród przydomowy może obejmować zarówno uprawy rolne i ogrodnicze jednoroczne, jak i uprawy wieloletnie oraz drzewa i krzewy owocowe rosnące poza plantacjami. Do ogrodów przydomowych nie należy zaliczać powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Powierzchnia gruntów ugorowanych to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymywane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska. Zaliczamy tu grunty zarówno uprawnione, jak i nieuprawnione do płatności obszarowych, a także powierzchnię upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

4. **Powierzchnia lasów i gruntów leśnych** to powierzchnia o wielkości co najmniej 0,10 ha pokryta roślinnością leśną (zalesiona) lub przejściowo jej pozbawiona (niezalesiona) oraz grunty związane z gospodarką leśną, a także powierzchnia plantacji o krótkiej rotacji – niezależnie od rodzaju gruntów na jakich zostały założone. Uwzględnia się tu powierzchnię szkółek drzew leśnych założonych na terenach leśnych i wykorzystywanych na potrzeby własne gospodarstwa rolnego (niehandlowe).
5. **Powierzchnia pozostałych gruntów** to grunty będące pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, parkami, powierzchnia wód śródlądowych (własnych i dzierzawionych), rowów melioracyjnych, powierzchnia porośnięta wikliną w stanie naturalnym, powierzchnia terenów bagiennych, powierzchnia innych gruntów (torfowiska, żwirownie), nieużytków (w tym gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych) oraz powierzchnia przeznaczona do rekreacji (np. zlokalizowana wokół domu, pola golfowe itp.). Do pozostałych gruntów zalicza się także powierzchnię gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo, jeżeli grunty te nie powrócą już do użytkowania rolniczego, np. grunty rolne przeznaczone pod budowę drogi, supermarketu.
6. **Nawozy** są to produkty dostarczające roślinom składników pokarmowych i poprawiające żyzność gleb. **Nawozy mineralne** uzyskiwane są w drodze procesów chemicznych lub przerobu surowców mineralnych, w tym nawozy wapniowe i wapniowo-magnezowe.
Dane o zużyciu nawozów mineralnych, w przeliczeniu na czysty składnik ujęto w podziale na nawozy: azotowe (N), fosforowe (P_2O_5), potasowe (K_2O).
Czysty składnik jest to zawartość czystego składnika wyrażona w kg: N – azotu, P_2O_5 – fosforu, K_2O – potasu.
7. Dane o **powierzchni zasiewów** dotyczą powierzchni upraw poszczególnych ziemiopłodów uprawianych w plonie głównym.
8. W szacunkach plonów obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych, jako średnich ważonych, gdzie wagą jest powierzchnia danej uprawy. Uwzględniane są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie, z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku gradobicia, powodzi itp.).
W rolnictwie pod pojęciem „plon” przyjmuje się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemiopłodu (tzw. plon netto) zebranych z jednostki powierzchni (1 ha).
W ogrodnictwie pod pojęciem „plon” przyjmuje się – dla warzyw, owoców z drzew i krzewów owocowych oraz plantacji jagodowych – ilość jednostek wagowych (dt) poszczególnych gatunków zebranych z jednostki powierzchni (1 ha).
Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.
9. Do **zbóż ogółem** zaliczono powierzchnię uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi łącznie z kukurydzą na ziarno i pozostałymi uprawami zbożowymi (gryka, proso itp.).
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi obejmują powierzchnię zbóż podstawowych (tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta) oraz powierzchnię zasiewów mieszanek zbożowych ozimych i jarych.
Do **strączkowych jadalnych** zalicza się groch, fasolę, bób oraz inne strączkowe jadalne uprawiane na ziarno (np. ciecierzycę). Powierzchnię zasianą grochem, fasolą, bobem itp. przewidzianą do zbioru w stanie niedojrzałym zaliczono do warzyw gruntowych.
Do **upraw przemysłowych** zaliczono powierzchnię buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku, lnu (łącznie z lnem oleistym) i konopi oraz tytoniu.
Uprawy pastewne obejmują: uprawy okopowych pastewnych, strączkowych pastewnych łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno i zielonkę, kukurydzę na zielonkę, motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy na nasiona i zielonkę (bez upraw przeznaczonych na nawozy zielone).

Pozostałe uprawy obejmują warzywa gruntowe, truskawki i poziomki gruntowe, uprawy nasienne, kwiaty i rośliny ozdobne gruntowe, pozostałe przemysłowe (np. krokosz barwierski, zioła dla przemysłu kosmetycznego, uprawy wieloletnie na cele energetyczne), słonecznik na ziarno, soję, inne oleiste (nieuwzględnione w grupie „przemysłowe”), chmiel, zioła i przyprawy, cykorię, a także uprawy pod osłonami (bez upraw trwałych pod osłonami) oraz pozostałe uprawy.

10. Za **krowy mleczne** uważa się krowy, które ze względu na rasę lub odmianę lub szczególne właściwości utrzymywane są w gospodarstwie wyłącznie lub głównie do produkcji mleka przeznaczonego do konsumpcji lub przetworzenia na produkty mleczne. Zalicza się tu również krowy mleczne wybrakowane już z chowu, które pozostają jeszcze w gospodarstwie na tzw. dopasie, po czym skierowane zostaną do uboju.

Dla gospodarstw o dużej skali chowu drobiu (np. ferma wielkotowarowa produkująca brojlery lub jaja konsumpcyjne), w których w dniu badania nie było na stanie drobiu w związku z trwającą właśnie przerwą technologiczną w produkcji, a przerwa ta nie przekraczała 8 tygodni, przyjmowano stany drobiu z okresu przed opróżnieniem pomieszczeń (kurników).

11. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych lub miesięcznych cen (wyliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów; bez podatku od towarów i usług – VAT) płaconych za produkty rolne przez jednostki skupujące (handlowe, przemysłowe, rolne) producentom rolnym.

Przeciętne ceny miesięczne **uzyskiwane przez rolników na targowiskach** dla kraju obliczono jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań w skali kraju, a przeciętne ceny dla województwa jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań w skali województwa. Przeciętne ceny roczne natomiast obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

12. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Przy ustalaniu **produkcji rolniczej w cenach stałych** przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2018 r. – z lat 2017 i 2018.

Methodological notes

Sources, scope of data

1. The publication contains basic data regarding the use of land, consumption of mineral or chemical fertilizers and lime, production of main agricultural crops, fodder, vegetable and fruit cultivations as well as data on farm animals stock, procurement and prices of agricultural products and on gross, final and agricultural market output.
2. The data included in this publication were compiled on the basis of:
  - the generalised results of the June sample survey in natural person's agricultural holdings (private farms) and the results of the full scope survey in holdings of legal persons and organisational units without legal personality; the survey was conducted in June and in July 2019 as of 1 June 2019 (reference day) and included, among other subjects: land use, sown area as well as consumption of mineral fertilizers in 2018/19 farming year,
  - generalised results of panel sample surveys on livestock in individual farms:
    - the surveys on cattle, sheep and poultry as of June and December,
    - the surveys on pigs in June – as of 1 June, in December – as of 1 December,
  - statistical reports in the scope of land use, sown area and livestock in agricultural farms belonging to organisation units with a legal status (state-owned, cooperative farms, and in companies with public and private property share),
  - statistical reports on the procurement of agricultural products,
  - estimates and evaluations made by local-level experts for data not included in statistical reports,
  - monthly quotations of marketplace prices of selected agricultural products received by farmers, carried out by a network of regular Statistics Poland interviewers.

The source of information on prices of arable land in private turnover is a quarterly interview with holders of private farms selected for agricultural sample survey. Average annual prices of arable land are calculated as the arithmetic mean of average quarterly prices.

The survey of farm animals stock covered the livestock staying in the farm during the survey period as well as animals sent to herding, grazing and shepherd's huts. All animals were registered, i.e. the ones owned by an agriculture holding user or members of his household as well as animals temporarily or permanently kept in the farm (taken for raising, fattening, etc.), irrespective of the fact whether they were taken from private farms, state-owned farms, cooperative entities, or companies.

Information on the production gross, final and market agricultural output, due to the availability, have been presented with one year delay, i.e. for the years 2017 and 2018.

3. June farm sample survey results have been compiled according to the place of residence of the farm user, i.e. for private farms – by the residence (dwelling) of the farm user, while for holdings of legal persons and organisational units without legal personality – by the residence of the entity (the agricultural holding).

Data regarding agricultural output per area unit were calculated on the basis of agricultural land calculated according to the residence of the farm user – as of June.
4. Area, production and yields of potatoes are presented without area in kitchen gardens.
5. Farming years cover period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2018/19 farming year concerns the period from 1 VII 2018 to 30 VI 2019).
6. Due to the electronic data-processing technique in some cases sums of components may slightly differ from amount given in the item „total” and percentages may not sum up to 100%. These figures are correct on their merits.

Explanatory notes of basic terms

1. An **agricultural holding** is understood as an organised economic and technical unit with separate management (holder or manager), conducting agricultural activity.

An agricultural activity includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respect to environment protection requirements (according to the norms).

A natural person's holding (private farm) is understood as a farm, owned or used by a natural person, of the area of at least 1.0 ha and more of agricultural land or a farm of the area of less than 1.0 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) which meets at least one of the thresholds mentioned below:

- 0.5 ha of fruit-bearing trees plantation,
- 0.5 ha of fruit-bearing shrubs plantation,
- 0.3 ha of fruit and ornamental nurseries,
- 0.5 ha of soil-grown vegetables,
- 0.5 ha of soil-grown strawberries,
- 0.1 ha of vegetables under cover,
- 0.1 ha of strawberries under cover,
- 0.1 ha of flowers and ornamental plants under cover,
- 0.5 ha of hop,
- 0.1 ha of tobacco,
- 25 m² of edible mushrooms,
- 10 heads of cattle in total,
- 5 heads of cows in total,
- 50 heads of pigs in total,
- 10 heads of sows,
- 20 heads of sheep in total,
- 20 heads of goats in total,
- 100 heads of poultry in total,
- 5 heads of horses in total,
- 50 heads of female rabbits,
- 5 heads of other fur-bearing female animals,
- 10 heads of other animals kept for slaughter (e.g. wild boar, roe and fallow deer),
- 20 beehives

or regardless of thresholds mentioned above, the holding is organic farm.

A legal person's or organisational unit without legal status agricultural holding is understood as farm run by a legal person or an organisation unit without legal personality, the basic activity of which is rated, according to the Polish Classification of Activities to Section A, division 01, group:

- 01.1 – growing of non perennial crops,
- 01.2 – growing of perennial crops,
- 01.3 – plant propagation,
- 01.4 – animal production,
- 01.5 – mixed farming,
- 01.6, class 01.61 – service activities supporting plant production (maintaining the lands in accordance with cultivation principles with respect for environment protection requirements (according to the norms), and also, irrespective of the basic activity classification, when the area of agricultural land in the lands used by an individual is 1 ha and more or when livestock is reared and bred.

Agricultural farms were **grouped basically in accordance with area of agricultural land** – the grouping was carried out on the basis of left-sided-closed intervals, i.e., interval 5.00–10.00 ha includes farms of the agricultural land area from 5.00 to 9.99 ha (except the interval 1.00–5.00 ha that includes farms of agricultural land area from 1.01 ha to 4.99 ha).

A farm holder is understood as a natural person or a legal person or an organisational unit without legal personality, actually using the land, regardless of whether as owners or leaseholders, or using the land in any other respect, regardless of whether this land is situated in one or in several gminas.

2. **Total land area** stands for the total area of agricultural land, forests and forest land as well as other land regardless of whether it is owned, leased (on the basis of an agreement or without a valid agreement), used in respect of occupying a certain position (e.g. forester, priest, teacher, etc.), common in the part fallen to the holder, as well as land actually cultivated by the household, which belongs to deserted households.
3. **Total agricultural land** consists of:
  - agricultural land maintained in a good agricultural condition (i.e. in compliance with the common standards and in conformity with the requirements stipulated in the Law of 5 February 2015 on payments within the direct support system – Journal of Laws of 2015, item 1551, with later amendments), which comprises:
    - sown area,
    - permanent meadows,
    - permanent pastures,
    - permanent crops including orchards,
    - kitchen gardens (except for the area intended for recreation),
    - fallow land (including the crop area intended for ploughing, cultivated as the main crops),
  - other agricultural land (agricultural land not cultivated and not maintained in a good agricultural condition).

Sown area is understood as the area of crops sown or planted in an agricultural holding (excluding permanent crops and kitchen gardens).

The area of permanent meadows is the land permanently overgrown with grass (for 5 years or more), which in principle is mown. In mountainous regions it also includes the area of mown mountain pastures. Meadows should be maintained in a good agricultural condition and mown at least once a year, but the crops do not have to be used for production purposes.

The area of permanent pastures is the land overgrown with grass (for 5 years or more), which in principle is not mown but left for grazing. In mountainous regions it also includes the area of mountain pastures left for grazing and maintained in a good agricultural condition (including permanent pastures not used for production purposes and pastures for extensive grazing, located on mountainous land or at high altitudes with low-class soil, where no fertilization, sub-sowing, melioration, etc. is performed).

The area of permanent crops is the total plantation area of orchards and nurseries of fruit-bearing trees and shrubs, nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, wicker, other ground permanent crops, including blackthorn, cornel and Christmas trees, and permanent crops cultivated under covers.

The area of orchards is the land planted with fruit-bearing trees and shrubs, as well as berries, maintained in a good agricultural condition (including hazel, raspberry and grapevine plantations) and densely planted, including nurseries of fruit-bearing trees and shrubs. The areas of strawberry and wild strawberry crops are not included as orchards.

The area of kitchen gardens is the land located usually around the household residence, often separated from the remaining farm area. It covers the area of crops which mainly serve as self-supplies for the household of the farm holder. Occasionally, the crop surplus may be sold. A kitchen garden may cover both agricultural and horticultural crops, perennial and non-perennial and fruit trees and shrubs grown outside plantations. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of the kitchen garden.

The area of fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements. It includes both areas entitled and not entitled to area payments, and the area of crops intended for ploughing cultivated as the main crops (green fertilizers).

4. **The area of forests and forest land** is the area of at least 0.10 ha covered with forest plants (forested) or lacking such plants for a temporary period of time (not forested), and land associated with forestry management, as well as the area of short-rotation plantations – regardless of the type of land on which they were established. This includes the area of tree nurseries established in forest areas and used by the agricultural holding for its own purposes (non-commercial).
5. **The area of other land** is the land under buildings, courtyards, ornamental squares and gardens, parks, inland water areas (owned and leased), melioration ditches, areas naturally covered by wicker, marshland, other land (e.g. peat bogs or gravel pits), fallow land (including forested and bushed land) as well as recreation areas (e.g. located around the house, golf courses, etc.). Other land includes also the area of agricultural land not used for agricultural purposes and permanently excluded from such use, e.g. agricultural land intended for road or supermarket construction.
6. **Fertilizers** are products that provide plants with nutrients and improve soil fertility. **Mineral fertilizers** are obtained by chemical processing or processing of natural resources, including lime and lime-magnesium.
 Data on consumption of mineral fertilizers, in calculation for pure ingredient are presented in division into fertilizers: nitrogenous (N), phosphatic (P_2O_5), potassic (K_2O).
Pure ingredient is understood as the content of pure ingredient expressed in kg of: N – nitrogen, P_2O_5 – phosphorus, K_2O – potassium.
7. Data on **sown area** concern the area of specific crops cultivated as major crops.
8. Yield estimation consists of calculation of average yields as a weighted average, where the weight is the area of given cultivation. During the calculation, area of high and low yields as well as area which did not get in the crop (because of hailstorm, flood etc.) were taken into consideration.
 In agriculture the term “yield” means the amount of weight units (dt) of a given agricultural crop (so called “net yield”) harvested from a unit of surface (ha).
 In horticulture the term “yield” is assumed to denote – for vegetables, tree fruit and berry fruit – the number of weight units (dt) of given species harvested from a unit of surface (ha).
 For recalculation of green fodder for hay, it is assumed that 5 dt of green fodder = 1 dt of hay.
9. **Total cereals** include the area sown with basic cereals and cereal mixed including maize for grain and other cereal crops (buckwheat, millet, etc.).
Basic cereals including cereal mixed include the area sown with basic cereals (i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale) as well as the area sown with winter and spring cereal mixed.
Edible pulses include peas, bean, broad bean and other edible pulses cultivated for grain (such as chick peas). The area sown with peas, bean, broad bean etc. and designated for harvest before reaching maturity has been included to soil-grown vegetables.
Industrial plants include the area sown with sugar beets, rape and turnip rape, flax (including oil flax), hemp and tobacco.
Feed plants include: forage root plants, forage pulses, including cereal and pulse mixed and designated for grain and green forage, maize designated for green forage, small-seed legumes, and other fodder plants and grasses designated for seeds and for green forage (excluding crops designated for green fertilizers).
Other crops include ground vegetables, ground strawberries and wild strawberries, seed crops, ground flowers and ornamental plants, other industrial crops (e.g. safflower, herbs for the cosmetic industry, perennial crops for energy purposes), sunflower designated for grain, soya, other oil crops (not included in the group of “industrial”), hops, herbs and spices, chicory as well as crops under covers (excluding permanent crops under covers) and other crops.
10. **Dairy cows** are understood as cows which, due to their breed, species or particular qualities, are kept in a farm exclusively or mainly for production of milk to be consumed or to be processed into dairy products. Dairy cows rejected from breeding, kept in a farm for the period regarded as pre-slaughter pasturing, after which they are sent to slaughter, are also included in this group.

In the case of farms engaged in production of poultry on a large scale (such as a large-scale farm producing broilers or hen eggs), in which no poultry has been recorded on the survey day due to the current technological break in production, whenever such break did not exceed 8 weeks, the poultry stocks from the period before emptying the rooms (poultry houses) have been adopted.

11. **Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (of crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

Data on **procurement prices concern** the average annual or monthly prices (calculated as a quotient of value and quantity of particular products; without value added tax – VAT) paid for agricultural products by purchasing entities (commercial, industrial or agricultural ones) to agricultural producers.

The average monthly prices **received by farmers on marketplaces** for the country were calculated as arithmetic mean of all quotations at the national level, and the average monthly prices for the voivodship were calculated as arithmetic mean of all quotations at the voivodship level. The average annual prices, were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

12. **Gross agricultural output** includes:

- **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (production for a given year);
- **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventory products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

The current prices for the year preceding surveyed year were assumed in calculating **agricultural output in constant prices** (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices for two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2018 – the prices from 2017 and 2018, are assumed.